

EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2013 02 14
COM(2013) 71 final

2013/0045 (CNS)

Pasiūlymas

TARYBOS DIREKTYVA

kuria įgyvendinamas tvirtesnis bendradarbiavimas finansinių sandorių mokesčio srityje

{SWD(2013) 28 final}

{SWD(2013) 29 final}

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

1.1. Pagrindinė informacija ir istorija

Pastarųjų metų pasaulinė ekonomikos ir finansų krizė turėjo didelį poveikį ekonomikai ir viešiesiems finansams. Finansų sektorius labai prisidėjo prie ekonomikos krizės sukėlimo, o jos padarinių kainą moka vyriausybės ir Europos piliečiai. Europoje ir pasaulyje laikomasi bendros nuomonės, kad finansų sektoriaus dalyvavimas turėtų būti sąžiningesnis, turint omenyje krizės padarinių šalinimo išlaidų padengimą ir šiuo metu nepakankamą sektoriaus apmokestinimą. Kelios ES valstybės narės jau ėmėsi skirtingų veiksmų dėl finansų sektoriaus apmokestinimo.

Todėl 2011 m. rugsėjo 28 d. Komisija priėmė pasiūlymą – Tarybos direktyvos dėl bendros finansinių sandorių mokesčio (FSM) sistemos ir kuria iš dalies keičiama Direktyva 2008/7/EB pasiūlymą¹. Siūlomos Tarybos direktyvos teisinis pagrindas buvo Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 113 straipsnis, nes siūlomomis nuostatomis siekiama suderinti teisės aktus, susijusius su finansinių sandorių apmokestinimu tokiu mastu, kuris būtinas siekiant užtikrinti tinkamą finansinių priemonių sandorių vidaus rinkos veikimą ir išvengti konkurencijos iškreipimo. Remiantis tuo teisiniu pagrindu reikalaujama, kad Taryba, sprendama pagal specialią teisėkūros procedūrą ir pasikonsultavusi su Europos Parlamentu bei Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetu, veiktų vieningai.

Pagrindiniai pasiūlymo tikslai buvo šie:

- suderinti teisės aktus dėl netiesioginio finansinių sandorių apmokestinimo, nes to reikia siekiant užtikrinti tinkamą finansinių priemonių sandorių vidaus rinkos veikimą ir išvengti finansinių priemonių, rinkos dalyvių ir prekybos vietų konkurencijos visoje Europos Sąjungoje iškreipimo, ir kartu
- užtikrinti, kad finansų įstaigos deramai ir iš esmės prisidėtų prie pastarosios krizės padarinių šalinimo išlaidų padengimo ir kad būtų nustatytas vienodas sektoriaus apmokestinimas kitų sektorių atžvilgiu², ir
- sukurti tinkamas kliūtis sandoriams, kuriais nedidindamas finansų rinkų veiksmingumas, ir taip papildyti reguliavimo priemones, kad ateityje būtų išvengta krizių.

Atsižvelgiant į ypač didelį daugumos potencialiai apmokestintinų sandorių mobilumą, buvo ir vis dar yra svarbu išvengti iškreipimų, kuriuos lemia vienašališkai valstybių narių taikomos mokesčių taisyklės. Iš tikrųjų tik ES lygmens veiksmais galima išvengti finansų rinkų susiskaidymo pagal veiklos sritis, šalis, produktus ir rinkos dalyvius, ES sudaryti vienodas sąlygas finansų įstaigoms ir, visų svarbiausia – užtikrinti tinkamą vidaus rinkos veikimą. Europos Sąjungoje sukūrus bendrą finansinių sandorių mokesčio sistemą mažės rinkų iškreipimo rizika, kurią kelia apmokestinimo

---

¹ COM(2011) 594 galutinis.

² 2008–2012 m. finansų įstaigos tiesiogiai arba netiesiogiai dideliu mastu pasinaudojo sanavimo ir garantijų operacijomis, kurias (iš anksto) finansavo Europos mokesčių mokėtojai. Šios operacijos kartu su ūkinės veiklos sulėtėjimu dėl išplitusių abejonių visos ekonomikos ir finansų sistemos stabilumu nulėmė visos Europos valstybių finansų padėties pablogėjimą daugiau kaip 20 % BVP. Be to, daugumai finansinių ir draudimo paslaugų netaikomas PVM.

skatinamas geografinis veiklos perkėlimas. Be to, tokia bendra sistema galima užtikrinti mokesčių neutralumą, nes būtų taikomas plataus masto suderinimas, kad ji visų pirma apimtų labai mobilius produktus (pvz., išvestines finansines priemones), mobilius rinkos dalyvius ir prekybos vietas ir taip padėtų mažinti dvigubo apmokestinimo arba visiško neapmokestinimo atvejų.

Todėl pasiūlymu numatyta suderinti valstybių narių finansinių sandorių mokesčius, siekiant užtikrinti sklandų bendrosios rinkos veikimą ir nustatyti esminius plačios bazės FSM bendros ES sistemos požymius.

Maždaug tuo metu, kai pateiktas pradinis Komisijos pasiūlymas, praktiniai pokyčiai papildomai parodė, kad suderinimas būtų naudingas: nuo 2012 m. rugpjūčio 1 d. Prancūzija įvedė nacionalinį tam tikrų finansinių sandorių mokesť, be to, Ispanija, Italija ir Portugalija neseniai pranešė, kad irgi įves tokius nacionalinius mokesčius, o jų visų taikymo sritis, tarifai ir techninės struktūros požymiai skirsis.

Europos Parlamentas teigiamą nuomonę dėl pradinio Komisijos pasiūlymo pateikė 2012 m. gegužės 23 d.³, o Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas – 2012 m. kovo 29 d.⁴. Be to, 2012 m. vasario 15 d. teigiamą nuomonę priėmė ir Regionų komitetas⁵.

Pasiūlymas ir jo variantai plačiai svarstyti Tarybos posėdžiuose; svarstymai prasidėjo pirmininkaujant Lenkijai⁶ ir aktyviau tęsėsi pirmininkaujant Danijai, tačiau reikiamos vieningos paramos nepasiekta dėl principinių ir neįveikiamų skirtumų tarp valstybių narių.

2012 m. birželio 22 d. ir liepos 10 d. Tarybos posėdžiuose nustatyta, kad vis dar yra esminių nuomonių skirtumų dėl poreikio nustatyti ES lygio bendrą FSM sistemą ir kad artimiausioje ateityje vieningos paramos suderinto finansinių sandorių mokesčio principui Taryboje nebus.

Taigi, per pagrįstą laiką visa Sąjunga negali pasiekti bendros FSM sistemos, kurią Taryba aptarė pagal Komisijos pradinį pasiūlymą, tikslų.

Remdamasi vienuolikos valstybių narių (Austrijos, Belgijos, Estijos, Graikijos, Ispanijos, Italijos, Portugalijos, Prancūzijos, Slovakijos, Slovėnijos ir Vokietijos) prašymu, Komisija Tarybai pateikė pasiūlymą⁷ leisti tvirtesnį bendradarbiavimą finansinių sandorių mokesčio srityje.

Prašymuose visos valstybės narės nurodė, kad Komisijos siūlomo teisės akto dėl tvirtesnio bendradarbiavimo įgyvendinimo taikymo sritis ir tikslai turėtų būti pagrįsti pradiniu Komisijos pateiktu pasiūlymu. Be to, jos konkrečiai nurodė, kad reikia išvengti mokesčių slėpimo, konkurencijos iškraipymo ir veiklos perkėlimo į kitas jurisdikcijas.

Šis direktyvos pasiūlymas yra susijęs su tvirtesnio bendradarbiavimo FSM srityje įgyvendinimu vadovaujantis 2013 m. sausio 22 d. Tarybos leidimu, suteiktu Europos Parlamentui davus pritarimą 2012 m. gruodžio 12 d.

---

³ P7_TA-(2012)0217.

⁴ ECO/321 – CESE 818/2012 (OL C 181, 2012 06 21, p. 55).

⁵ CDR 332/2011 (OL C 113, 2012 04 18, p. 7).

⁶ FSM pirmą kartą į Ekonomikos ir finansų reikalų tarybos darbotvarkę įtrauktas 2011 m. lapkričio 8 d., o po to – į trijų vėlesnių posėdžių 2012 m. kovo, birželio ir liepos mėn. darbotvarkes. Nuo 2011 m. gruodžio mėn. iki 2012 m. birželio mėn. šiai temai skirti septyni Tarybos Mokesčių klausimų darbo grupės (netiesioginis apmokestinimas) posėdžiai.

⁷ COM(2012) 631 *final*/2.

Atsižvelgiant į šias naujas tvirtesnio bendradarbiavimo aplinkybes, pirmiau minėtas 2011 m. Komisijos pasiūlymas tampa netikslingas, todėl Komisija ketina jį atsiimti.

Komisijos 2011 m. birželio 29 d. pateiktame Tarybos sprendimo dėl Europos Sąjungos nuosavų išteklių sistemos pasiūlyme⁸ su pakeitimais, padarytais 2011 m. lapkričio 9 d.⁹, nustatyta, kad dalis pajamų iš FSM turėtų sudaryti ES biudžeto nuosavus išteklius. Tai reikštų, kad atitinkamai sumažėtų BNP grindžiami ištekliai, renkami iš dalyvaujančių valstybių narių.

1.2. Pasiūlymo tikslai

Bendrieji šio pasiūlymo tikslai sutampa su pradinio 2011 m. Komisijos pasiūlymo tikslais. Dar nepasibaigusi pastarųjų metų pasaulinė ekonomikos ir finansų krizė smarkiai paveikė ES ekonomiką ir viešuosius finansus. Finansų sektorius labai prisidėjo prie ekonomikos krizės sukėlimo, o jos padarinių kainą moka vyriausybės ir visi Europos piliečiai. Nors finansų sektorių sudaro labai įvairūs rinkos dalyviai, per pastaruosius du dešimtmečius šio sektoriaus pelningumas apskritai buvo didelis ir tai iš dalies galėjo nulemti (numanoma arba tiesioginė) vyriausybių teikiama apsauga kartu su finansų sektoriaus taisyklėmis ir PVM netaikymu.

Šiomis aplinkybėmis kai kurios valstybės narės pradėjo finansų sektorių apmokestinti papildomais būdais, o kitos valstybės narės jau yra nustačiusios specialias finansinių sandorių apmokestinimo sistemas. Nepageidaujami dabartinės padėties padariniai yra šie:

- mokestinio traktavimo nenuoseklumas finansinių paslaugų vidaus rinkoje (turint omenyje vis daugiau nekoordinuojamai diegiamų nacionalinių apmokestinimo priemonių), kurio galimi padariniai – finansinių priemonių, rinkos dalyvių ir prekybos vietų visoje Europos Sąjungoje konkurencijos iškreipimas ir dvigubas apmokestinimas arba visiškas neapmokestinimas;
- finansų įstaigos deramai ir iš esmės neprisideda prie pastarosios krizės padarinių šalinimo išlaidų padengimo ir neužtikrinamas vienodas sektoriaus apmokestinimas kitų sektorių atžvilgiu;
- mokesčių politika ne tik nepadedą sukurti kliūčių sandoriams, kuriais nėra didinamas finansų rinkų veiksmingumas, o tik sudaromos sąlygos ne finansų ekonomikos sektoriaus rentą nukreipti į finansų įstaigas, taip skatinant per daug investicijų į gerovės nedidinančią veiklą, bet ir nepapildo taikomų reguliavimo ir priežiūros priemonių, kad ateityje finansinių paslaugų sektoriuje būtų išvengta krizių.

Jeigu bendrą finansinių sandorių mokesčio sistemą įgyvendintų pakankamas skaičius valstybių narių, iš karto būtų juntama nauda pagal visus tris nurodytus punktus (finansinių sandorių, kuriuos apimtų tvirtesnis bendradarbiavimas, atžvilgiu). Turint omenyje tuos punktus, dalyvaujančių valstybių narių padėtis pagerėtų šiais aspektais: veiklos perkėlimo rizikos, mokestinių pajamų ir finansų rinkos veiksmingumo, taip pat dvigubo apmokestinimo arba neapmokestinimo išvengimo.

Priimant sprendimą, kuriuo leidžiamas tvirtesnis bendradarbiavimas, nustatyta, kad visi Sutarčių reikalavimai dėl tokio bendradarbiavimo yra įvykdyti ir kad visų pirma nepažeidžiama

---

⁸ COM(2011) 510 galutinis.

http://ec.europa.eu/budget/library/biblio/documents/fin_fwk1420/proposal_council_own_resources_en.pdf

⁹ COM(2011) 739 galutinis.

http://ec.europa.eu/budget/library/biblio/documents/fin_fwk1420/COM_2011_0739_EN.pdf

nedalyvaujančių valstybių narių kompetencija, teisės ir įsipareigojimai. Šiuo pasiūlymu nustatomas būtinas tuo sprendimu leisto bendradarbiavimo pagrindas, laikantis Sutarties nuostatų.

1.3. Bendrasis metodas ir ryšys su pradiniu Komisijos pasiūlymu

Šis pasiūlymas grindžiamas pradiniu 2011 m. Komisijos pasiūlymu, nes juo atsižvelgiama į visus esminius jo principus. Vis dėlto kai kurie jo aspektai pakoreguoti:

- siekiant atsižvelgti į naujas tvirtesnio bendradarbiavimo aplinkybes; visų pirma tai reiškia, kad FSM jurisdikcija apsiriboja dalyvaujančiomis valstybėmis narėmis, kad dalyvaujančioje valstybėje narėje vykdomi sandoriai, kurie būtų apmokestinami pagal pradinį pasiūlymą, tebėra apmokestinami ir kad užtikrinama, kad nebūtų poveikio 2008 m. vasario 12 d. Tarybos direktyvai 2008/7/EB dėl netiesioginių mokesčių, taikomų kapitalo pritraukimui¹⁰, kurios pakeitimai pasiūlyti pradiniam pasiūlyme;
- aiškumo sumetimais pakoreguotos kai kurios siūlomos nuostatos;
- siekiant sugriežtinti kovos su mokesčių vengimu nuostatas; tai užtikrinama taisyklėmis, kuriomis kraštutiniu atveju apmokestinimas atitinka išleidimo šalies principą, taip papildant įsisteigimo šalies principą, kuris tebėra laikomas pagrindiniu principu. Šia papildoma nuostata konkrečiai atsižvelgiama į suinteresuotų valstybių narių prašymus, susijusius su poreikiu išvengti mokesčių slėpimo, konkurencijos iškreipimo ir veiklos perkėlimo į kitas jurisdikcijas. Iš tikrųjų, įsisteigimo šalies principą papildžius išleidimo šalies principu, bus mažiau naudinga veiklą ir įmones perkelti už FSM jurisdikcijos ribų, nes prekyba finansinėmis priemonėmis, apmokestinamomis pagal pastarąjį principą ir išleistomis FSM jurisdikcijoje, vis tiek bus apmokestinama.

2. KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

2.1. Išorės konsultacijos ir praktinė patirtis

Pradinis pasiūlymas parengtas atsižvelgiant į įvairių išorės subjektų pastabas. Šios pastabos buvo gautos vykstant viešoms konsultacijoms dėl finansų sektoriaus apmokestinimo, tikslinėms konsultacijoms su valstybėmis narėmis, ekspertais ir finansų sektoriaus suinteresuotosiomis šalimis, taip pat atlikus pavestus tris skirtingus išorės tyrimus, kad būtų įvertintas pradinio pasiūlymo poveikis. Šiame poveikio vertinime atsižvelgta į konsultacijų proceso rezultatus ir išorės subjektų pastabas.

Šis pasiūlymas nelabai skiriasi nuo 2011 m. rugsėjo mėn. Komisijos pasiūlymo ir jame išliko tie patys principiniai bendros FSM sistemos sprendimai vykdam tvirtesnę bendradarbiavimą (t. y. kiek tai susiję su mokesčio taikymo sritimi, sandoryje dalyvaujančios finansų įstaigos įsisteigimu kaip priskyrimo veiksniu, apmokestinamąja verte bei tarifais ir asmenimis, kuriems tenka prievolė mokėti mokesčių administratoriui), todėl naujų specialių konsultacijų Komisija nepradėjo.

Vis dėlto Komisija pasinaudojo praeitų metų konsultacijomis su visomis suinteresuotomis šalimis, pvz., valstybėmis narėmis, Europos Parlamentu ir nacionaliniais parlamentais, finansų sektoriaus

---

¹⁰ OL L 46, 2008 2 21, p. 11.

atstovais Europos Sąjungoje ir už jos ribų, mokslo bendruomene, nevyriausybinėmis organizacijomis, taip pat *ad hoc* tyrimų, paskelbtų jau pateikus Komisijos pradinį pasiūlymą dėl bendros FSM sistemos, apimančios visą Europos Sąjungą, rezultatais.

Komisijos atstovai dalyvavo daugelyje visoje Europoje ir kitur vykusių viešų renginių bendros finansinių sandorių mokesčio sistemos sukūrimo klausimais. Be to, Komisija aktyviai palaikė dialogą su nacionaliniais parlamentais ir atitinkamais jų komitetais, kurie norėjo aptarti pradinį Komisijos pasiūlymą.

2.2. Poveikio vertinimas

Komisijos tarnybos atliko poveikio vertinimą ir jį pridėjo prie 2011 m. rugsėjo 28 d. priimto pradinio pasiūlymo. Tolesnė papildoma techninė šio pasiūlymo analizė pateikta Komisijos interneto svetainėje¹¹. Valstybėms narėms, norėjusioms gauti leidimą pradėti tvirtesnį bendradarbiavimą, paprašius, šio pasiūlymo taikymo sritis ir tikslai grindžiami Komisijos pradinio pasiūlymo taikymo sritimi ir tikslais. Todėl pagrindiniai pastarojo pasiūlymo elementai liko nepakitę ir nuspręsta, kad atlikti naują poveikio vertinimą toje pačioje dalykinėje srityje netikslinga.

Vis dėlto valstybės narės nurodė skirtingų politikos galimybių pagal pradinį Komisijos pasiūlymą prioritetus. Be to, kitaip nei pradinio direktyvos, kuri būtų taikoma visoms valstybėms narėms, pasiūlymo atveju, šiuo nauju pasiūlymu ketinama įgyvendinti tvirtesnį bendradarbiavimą, o valstybės narės konkrečiai išreiškė norą daugiau sužinoti apie šiomis aplinkybėmis įmanomus specifinius mechanizmus ir pagrindines jų taikymo pasekmes. Todėl Komisijos tarnybos atliko papildomą šių politikos galimybių ir poveikio analizę, kurioje papildomos ir prireikus koreguojamos poveikio vertinimo, pridėto prie pradinio 2011 m. pasiūlymo, išvados.

3. TEISINIAI PASIŪLYMO ASPEKTAI

3.1. Teisinis pagrindas

2013 m. sausio 22 d. Tarybos sprendimu 2013/52/ES, kuriuo leidžiamas tvirtesnis bendradarbiavimas finansinių sandorių mokesčio srityje¹², jo 1 straipsnyje išvardytoms valstybėms narėms leidžiama pradėti tvirtesnį bendradarbiavimą FSM srityje.

Susijęs teisinis siūlomos direktyvos pagrindas – SESV 113 straipsnis. Pasiūlymu siekiama suderinti teisės aktus, susijusius su netiesioginiu finansinių sandorių apmokestinimu – to reikia siekiant užtikrinti tinkamą vidaus rinkos veikimą ir išvengti konkurencijos iškraipymo. Tvirtesnis bendradarbiavimas bus naudingas nedalyvaujančių valstybių finansų įstaigoms, nes jos susidurs tik su viena bendra dalyvaujančiose valstybėse narėse taikoma FSM sistema, o ne keletu sistemų.

3.2. Subsidiarumas ir proporcingumas

Suderinti teisės aktus, susijusius su netiesioginiu finansinių sandorių apmokestinimu, – tai būtina siekiant užtikrinti tinkamą vidaus rinkos veikimą ir išvengti konkurencijos iškraipymo – kad ir vien tarp dalyvaujančių valstybių narių, įmanoma tik Sąjungos veiksmais, t. y. vienodai apibrėžus

---

¹¹ http://ec.europa.eu/taxation_customs/taxation/other_taxes/financial_sector/index_en.htm.

¹² OL L 22, 2013 1 25, p. 11.

esminius FSM požymius. Būtina nustatyti bendras taisykles, kad būtų galima išvengti netinkamo sandorių bei rinkos dalyvių perkėlimo ir finansinių priemonių pakeitimo.

Be to, vienodas apibrėžimas galėtų atlikti svarbų vaidmenį mažinant esamą vidaus rinkos susiskaidymą, įskaitant susiskaidymą, susijusį su įvairiais finansų sektoriaus produktais, kurie dažnai yra artimi pakaitalai. Nesuderinus FSM, atsiranda paskatų pasinaudoti mokesčių skirtumu ir galimo dvigubo apmokestinimo arba neapmokestinimo rizika. Taip ne tikai užkertamas kelias finansinių sandorių vykdymui vienodomis veiklos sąlygomis, bet ir daromas poveikis valstybių narių pajamoms. Be to, finansų sektoriui atsiranda papildomų mokesčių prievolių vykdymo sąnaudų, susijusių su per daug skirtinga apmokestinimo tvarka. Šios išvados tebegalioja tvirtesnio bendradarbiavimo atveju, nors tokio bendradarbiavimo geografinė aprėptis yra mažesnė negu panašios sistemos, kuri būtų taikoma visoms 27 valstybėms narėms.

Taigi šiuo pasiūlymu daugiausia siekiama nustatyti bendrą mokesčio struktūrą ir bendras apmokestinimo nuostatas. Todėl pasiūlyme valstybėms narėms paliekama pakankamai veikimo laisvės, kai kalbama apie faktinį didesnių už minimumą mokesčio tarifų nustatymą. Kita vertus, siūloma Komisijai suteikti deleguotuosius įgaliojimus patikslinti registravimo, apskaitos, atskaitomybės bei kitus įpareigojimus, kuriais siekiama užtikrinti, kad mokesčių administratoriui mokėtinas FSM būtų iš tikrųjų sumokėtas. Be to, siūloma Komisijai suteikti įgyvendinimo įgaliojimus dėl vienodų mokėtino FSM surinkimo metodų.

Todėl bendra FSM sistema paisoma ES sutarties 5 straipsnyje nurodyto subsidiarumo ir proporcingumo principo. Šio pasiūlymo tikslo valstybės narės negali tinkamai pasiekti pačios, todėl, norint užtikrinti tinkamą vidaus rinkos veikimą, jo geriau siekti Sąjungos mastu arba, jei būtina, vykdant tvirtesnę bendradarbiavimą.

Direktyvos, o ne reglamento pavidalu siūlomu suderinimu nesiekama daugiau, nei būtina minėtiems tikslams – visų pirma tinkamam vidaus rinkos veikimui – pasiekti. Todėl pasiūlymas atitinka proporcingumo principą.

3.3. Išsamus pasiūlymo paaiškinimas

3.3.1. I skyrius. Dalykas ir apibrėžtys

Šiame skyriuje apibrėžiamas šios siūlomos direktyvos dalykas, t. y. pasiūlymas įgyvendinti tvirtesnę bendradarbiavimą FSM srityje. Be to, šiame skyriuje pateikiamos pagrindinių šiame pasiūlyme vartojamų terminų apibrėžtys.

3.3.2. II skyrius. Bendros FSM sistemos taikymo sritis

Šiame skyriuje apibūdinami esminiai siūlomos bendros FSM sistemos požymiai vykdant tvirtesnę bendradarbiavimą. FSM tikslas – bruto sandorius apmokestinti iki užskaitos.

Mokesčio taikymo sritis plati, nes siekiama į ją įtraukti su visų rūšių finansinėmis priemonėmis susijusius sandorius: neretai šios priemonės beveik nesiskiria, todėl vieną galima pakeisti kita. Taigi, į taikymo sritį įtraukiamos perleidžiamos kapitalo rinkos priemonės, pinigų rinkos priemonės (išskyrus mokėjimo priemones), kolektyvinio investavimo subjektų (įskaitant kolektyvinio investavimo į perleidžiamuosius vertybinius popierius subjektus, KIPVPS, ir alternatyvaus

investavimo fondus, AIF) investiciniai vienetai arba akcijos¹³ ir išvestinės sutartys. Be to, mokesčio taikymo sritis apima ne tik prekybą organizuotose rinkose, pvz., reguliuojamose rinkose, daugiašalėse prekybos sistemose arba per finansų tarpininkus, bet ir kitų rūšių prekybą, įskaitant nebiržinę prekybą. Taikymo sritis taip pat neapsiriboja nuosavybės perleidimu, tačiau atspindi prisiimtą įsipareigojimą – tai, ar atitinkama šalis prisiima su tam tikra finansine priemone susijusią riziką (pirkimas ir pardavimas).

Be to, jei finansinės priemonės, kurių pirkimas ir pardavimas apmokestinamas, perleidžiamos vieno grupės subjekto kitam, perleidimą reikia apmokestinti, net jei tai gali būti ne pirkimas arba pardavimas.

Į mokesčio taikymo sritį aiškiai įtrauktas apsigėrimas finansinėmis priemonėmis, atpirkimas ir atvirkštinis atpirkimas, taip pat vertybinių popierių skolinimo ir skolinimosi sandoriai. Siekiant užkirsti kelią mokesčio vengimui laikoma, kad apsigėrimas finansinėmis priemonėmis vykdomi du finansiniai sandoriai. Kita vertus, vykdam atpirkimo ir atvirkštinio atpirkimo sandorius, taip pat vertybinių popierių skolinimo ir skolinimosi sandorius, galimybė naudotis finansine priemone tam tikram subjektui suteikiama apibrėžtam laikui. Todėl reikėtų laikyti, kad vykdam visus tokius sandorius vykdomas tik vienas finansinis sandoris.

Siekiant užkirsti kelią mokesčio vengimui, taip pat reikėtų laikyti, kad kiekvienas esminis apmokestinamojo finansinio sandorio pakeitimas yra naujas to paties tipo, kaip ir pirminis sandoris, apmokestinamasis finansinis sandoris. Siūloma pridėti neribojamąjį pakeitimų, kuriuos galima laikyti esminiais, sąrašą.

Be to, kai finansinės priemonės teikiamos pagal išvestinę sutartį, mokesčiu apmokestinama ir išvestinė sutartis, ir šių finansinių priemonių teikimas, jei vykdomos visos kitos apmokestinimo sąlygos.

Finansinėms priemonėms, kurios gali būti apmokestinamojo finansinio sandorio objektas, taikomi atitinkami ES teisės aktai, kuriuose pateiktos aiškios, visapusiškos ir pripažintos apibrėžtys¹⁴. Iš taikomų apibrėžčių matyti, kad neatidėliotini valiutos sandoriai neapmokestinami, o išvestinės valiutos sutartys – apmokestinamos. Apibrėžtys taip pat apima išvestines biržos prekių sutartis, o fizinių biržos prekių sandorių – neapima.

Apmokestinamųjų finansinių sandorių objektas taip pat gali būti struktūrizuoti produktai, t. y. vertybiniai popieriai, kuriais galima prekiauti, arba kitos finansinės priemonės, siūlomos pakeitimo vertybiniais popieriais būdu. Tokie produktai analogiškai bet kuriai kitai finansinei priemonei, todėl jiems taikytinas šiame pasiūlyme vartojamas finansinės priemonės terminas. Jei jie nebūtų įtraukti į FSM taikymo sritį, būtų sudarytos sąlygos jo vengti. Šios kategorijos produktams visų pirma priklauso tam tikri vekseliai, varantai ir sertifikatai, taip pat pakeitimo vertybiniais popieriais banko sandoriai, pagal kuriuos paprastai didelė kredito rizikos, susijusios su tokiu turtu kaip hipotekos ar

---

¹³ Žr. 2004 m. balandžio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/39/EB dėl finansinių priemonių rinkų, iš dalies keičiančios Tarybos direktyvas 85/611/EEB, 93/6/EEB ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2000/12/EB bei panaikinančios Tarybos direktyvą 93/22/EEB (OL L 145, 2004 4 30, p. 1), I priede pateiktą finansinių priemonių sąrašą. Į šį sąrašą įtraukti kolektyvinio investavimo subjektų investiciniai vienetai. Todėl Direktyvos 2009/65/EB (OL L 302, 2009 11 17, p. 32) 1 straipsnio 2 dalyje apibrėžtų kolektyvinio investavimo į perleidžiamuosius vertybinius popierius subjektų (KIPVPS), taip pat Direktyvos 2011/61/ES (OL L 174, 2011 7 1, p. 1) 4 straipsnio 1 dalies a punkte apibrėžtų alternatyvaus investavimo fondų (AIF) akcijos ir investiciniai vienetai yra finansinės priemonės.

¹⁴ Ypač Direktyva 2004/39/EB (žr. ankstesnę išnašą).

paskolos, dalis perleidžiama rinkai, ir pakeitimo vertybiniais popieriais draudimo sandoriai, susiję su kitų rūšių rizikos, pvz., draudimo rizikos, perleidimu.

Tačiau iš esmės mokesčiu siekiama apmokestinti finansinius sandorius, kuriuos finansų įstaiga, kaip finansinio sandorio šalis, sudaro savo sąskaita, kitų subjektų sąskaita arba sandorio šalies vardu. Laikantis tokio požiūrio užtikrinamas visapusiškas FSM taikymas. Paprastai praktikoje tai, kad vykdomas finansinis sandoris, matyti iš atitinkamų apskaitos įrašų. FSM taikymas neturėtų turėti neigiamo poveikio finansų įstaigų ir valstybių refinansavimo galimybėms, taip pat apskritai pinigų politikai ar valstybės skolos valdymui. Todėl direktyva neturėtų būti taikoma sandoriams su Europos Centrinio Banku, Europos finansinio stabilumo fondu, Europos stabilumo mechanizmu, sandoriams su Europos Sąjunga, kai ji atlieka savo turto valdymo funkciją, teikia mokėjimų balanso paskolas ir vykdo panašią veiklą, taip pat sandoriams su valstybių narių centriniais bankais.

Ir toliau taikomos visos Tarybos direktyvos 2008/7/EB nuostatos. Tos direktyvos 5 straipsnio 1 dalies e punktas ir 2 dalis yra susiję su šios direktyvos taikymo sritimi ir jais draudžiama bet kokiais mokesčiais apmokestinti ten nurodytus sandorius, laikantis tos pačios direktyvos 6 straipsnio 1 dalies a punkto. Kadangi taip direktyva draudžiama arba galėtų būti draudžiama apmokestinti tam tikrus sandorius, visų pirma finansinius sandorius, kurie yra restruktūrizavimo operacijų arba šioje direktyvoje apibrėžto vertybinių popierių išleidimo dalis, todėl jiems FSM neturėtų būti taikomas. Šitai siekiama išvengti galimos kolizijos su Direktyva 2008/7/EB ir nebūtina tiksliai apibrėžti ta direktyva nustatytų įpareigojimų ribų. Be to, neatsižvelgiant į mastą, kuriuo Direktyva 2008/7/EB draudžiama apmokestinti kolektyvinio investavimo subjektų akcijų ir investicinių vienetų išleidimą, dėl mokesčių neutralumo priežasčių visų šių subjektų akcijų ir investicinių vienetų išleidimą reikia vertinti vienodai. Tačiau taip išleistų akcijų ir investicinių vienetų išpirkimas savo pobūdžiu nėra pirminės rinkos sandoris, todėl turėtų būti apmokestinamas.

Į FSM taikymo sritį neįtraukiamos ne tik pirminės rinkos, kaip jau minėta, bet ir dauguma piliečiams ir įmonėms svarbių kasdienės finansinės veiklos sričių. Pavyzdžiui, draudimo sutarčių, hipotekos paskolų, vartojimo kreditų, paskolų verslui sudarymas, mokėjimo paslaugos ir kt. (nors paskesnei prekybai jais, pasitelkiant struktūrizuotuosius produktus, šis mokeskis taikomas). Į FSM taikymo sritį neįtraukiami ir neatidėliotini valiutos sandoriai – tai apsaugo laisvą kapitalo judėjimą. Tačiau FSM taikomas išvestinėms sutartims dėl valiutos sandorių, nes jos savo pobūdžiu nėra valiutų sandoriai.

Finansų įstaigų apibrėžtis plati: iš esmės ji apima investicines įmones, organizuotas rinkas, kredito įstaigas, draudimo ir perdraudimo įmones, kolektyvinio investavimo subjektus ir jų valdytojus, pensijų fondus ir jų valdytojus, kontroliuojančiąsias bendroves, finansinės nuomos bendroves, specialiosios paskirties subjektus ir, kiek įmanoma, remiasi atitinkamuose ES teisės aktuose, priimtuose reguliavimo tikslais, nustatytais apibrėžtimis. Finansų įstaigomis reikėtų laikyti ir kitus subjektus, įstaigas, organus ar asmenis, vykdančius tam tikrą finansinę veiklą, susijusią su finansiniais sandoriais, kurių metinė vidutinė vertė didelė. Šiame pasiūlyme nustatyta riba yra 50 % atitinkamo subjekto bendrųjų grynujų vidutinių metinių pajamų.

Siūlomoje direktyvoje nustatoma papildoma techninė informacija apie finansinių sandorių vertės ir vidutinių verčių skaičiavimą subjektams, kurie finansų įstaigomis gali būti laikomi tik pagal vykdomų finansinių sandorių vertę, taip pat apibrėžiami atvejai, kai tokie subjektai nebelaikomi finansų įstaigomis.

Finansų įstaigomis nelaikomos pagrindinės sandorio šalys, centriniai vertybinių popierių depozitoriumai, tarptautiniai centriniai vertybinių popierių depozitoriumai, valstybės narės ir viešosios įstaigos, kurioms pavesta valdyti valstybės skolą ir kurios vykdo tą funkciją, jei jie

neužiima veikla, kuri pagal savo pobūdį laikoma prekybos veikla. Be to, jų veikla itin svarbi, kad finansų rinkos veiktų veiksmingiau ir skaidriau ir kad būtų galima tinkamai valdyti valstybės skolą. Tačiau turėtų būti toliau taikomi tam tikri svarbūs įpareigojimai, susiję su prievolės mokėti mokesčių mokesčių administratoriui užtikrinimu ir sumokėjimo patikrinimu.

Siūlomo FSM teritorinis taikymas ir dalyvaujančių valstybių narių apmokestinimo teisės nustatomos remiantis 4 straipsnyje nustatytais taisyklėmis. Šioje nuostatoje daroma nuoroda į įsisteigimo sąvoką. Iš esmės ji grindžiama įsisteigimo šalies principu, papildytu išleidimo šalies principo elementais, visų pirma siekiant stiprinti veiklos perkėlimo prevenciją (daugiau informacijos apie pastarąjį aspektą pateikiama toliau).

Remiantis 4 straipsnio kriterijais, kad finansinis sandoris būtų apmokestinamas dalyvaujančiose valstybėse narėse, viena iš sandorio šalių turi būti įsisteigusi dalyvaujančios valstybės narės teritorijoje. Apmokestinama dalyvaujančioje valstybėje narėje, kurios teritorijoje įsisteigusi finansų įstaiga, su sąlyga, kad ši įstaiga yra sandorio šalis, veikianti savo sąskaita, kito subjekto sąskaita arba sandorio šalies vardu.

Jei skirtingos finansų įstaigos, kurios yra sandorio šalys arba veikia tokių šalių vardu, yra skirtingų dalyvaujančių valstybių narių teritorijoje, remiantis 4 straipsnio kriterijais, kiekviena iš šių skirtingų valstybių narių yra kompetentinga sandorį apmokestinti pagal šį pasiūlymą nustatytais mokesčio tarifais. Jei atitinkamos įstaigos yra valstybės, kuri nėra dalyvaujanti valstybė narė, teritorijoje, sandoris dalyvaujančioje valstybėje narėje neapmokestinamas finansinių sandorių mokesčiu, nebent viena iš sandorio šalių būtų įsisteigusi dalyvaujančioje valstybėje narėje: tokiu atveju finansų įstaiga, kuri nėra įsisteigusi dalyvaujančioje valstybėje narėje, taip pat laikoma įsisteigusia toje dalyvaujančioje valstybėje narėje, o sandoris tampa apmokestinamas atitinkamoje dalyvaujančioje valstybėje narėje.

Dėl naujų tvirtesnio bendradarbiavimo aplinkybių reikalingas vienas ypatingas pradinio pasiūlymo 3 straipsnio 1 dalies a punkto pakeitimas. Tame pasiūlyme nuoroda į finansų įstaigas, kurioms valstybė narė leidžia vykdyti veiklą, buvo taikoma buveinės leidimams ir leidimams, kuriuos atitinkama valstybė narė numato tuo atveju, kai trečiųjų šalių finansų įstaigos vykdo sandorius neturėdamos fizinės buvimo vietos tos valstybės narės teritorijoje. Pirmuoju atveju sandoris pagal aplinkybes gali būti vykdomas naudojantis ES teisės aktuose numatytu pasu. Tuomet vienintelis leidimas yra leidimas, suteikiamas finansų įstaigos buveinei. Tvirtesnio bendradarbiavimo aplinkybėmis gali atsirasti naujų konfigūracijų, konkrečiai, įstaigų, kurių buveinės yra nedalyvaujančioje valstybėje narėje ir kurios veiklą vykdo pagal FSM jurisdikcijos pasą (pvz., plg. Direktyvos 2004/39/EB 31 straipsnį). Pastarasis atvejis turėtų būti prilygintas atvejui, kai trečiųjų šalių įstaigos veikia gavusios specialų valstybės narės, susijusios su sandoriu, leidimą.

Siekiant didinti sistemos atsparumą veiklos perkėlimui, įsisteigimo šalies principas kraštutiniu atveju papildomas išleidimo šalies principo elementais. Iš tikrųjų, įsisteigimo šalies principą papildžius išleidimo šalies principu, bus mažiau naudinga veiklą ir įmones perkelti už FSM jurisdikcijos ribų, nes prekyba finansinėmis priemonėmis, apmokestinamomis pagal pastarąjį principą ir išleistomis FSM jurisdikcijose, vis tiek bus apmokestinama. Tai galioja tuomet, kai remiantis pradiniame Komisijos pasiūlyme nustatytais kriterijais nėra viena iš sandorio šalių nėra įsisteigusi dalyvaujančioje valstybėje narėje, bet kai tokios šalys prekiauja finansinėmis priemonėmis, išleistomis toje valstybėje narėje. Tai iš esmės taikoma akcijoms, obligacijoms ir lygiaverčiams vertybiniais popieriais, pinigų rinkos priemonėms, struktūrizuotiems produktams, kolektyvinio investavimo subjektų investiciniams vienetais arba akcijoms ir išvestinėms finansinėms priemonėms, kuriomis prekiaujama organizuotose prekybos vietose ar platformose. Atsižvelgiant į išleidimo šalies principą, kuriuo grindžiami ir tam tikri esami

nacionaliniai finansų sektoriaus mokesčiai, sandoris yra susijęs su dalyvaujančia valstybe nare, kurioje emitentas yra. Dėl šios sąsajos tokiame sandoryje dalyvaujantys subjektai bus laikomi įsisteigusiais toje valstybėje narėje, o atitinkama (-os) finansų įstaiga (-os) toje valstybėje turės mokėti FSM.

Visiems minėtiems kriterijams taikoma bendra taisyklė dėl atvejo, kai subjektas, kuris turi sumokėti mokestį, įrodo, kad sandorio ekonominis pagrindas ir bet kurios dalyvaujančios valstybės narės teritorija nėra susiję. Tokiu atveju finansų įstaiga arba kitas subjektas neturi būti laikomi įsisteigusiais dalyvaujančioje valstybėje narėje.

Apskritai, atsižvelgiant į pasirinktus priskyrimo veiksnius kartu su minėta bendra taisykle, užtikrinama, kad mokestis būtų taikomas tik tuomet, jei sandoris ir FSM jurisdikcijos teritorija yra pakankamai susiję. Kaip ir galiojančiuose ES teisės aktuose netiesioginių mokesčių srityje, visiškai paisoma teritoriškumo principų.

3.3.3. *III skyrius. Apmokestinimas, apmokestinamoji vertė ir tarifai*

Apmokestinimo momentas apibrėžiamas kaip momentas, kurį įvyksta finansinis sandoris. Paskesnis jo panaikinimas negali būti laikomas priežastimi neapmokestinti, nebent būtų padaryta klaidų.

Kadangi išvestinių finansinių priemonių sandorių ir finansinių priemonių, kurios nėra išvestinės finansinės priemonės, sandorių pobūdis ir savybės skiriasi, turi skirtis ir su jais susijusios apmokestinamosios vertės.

Finansinių priemonių (kurios nėra išvestinės finansinės priemonės) pirkimo ir pardavimo atveju paprastai nustatoma kaina arba kitokios formos atlygis. Logiška, kad jie laikomi apmokestinamąja verte. Tačiau kai atlygis mažesnis už rinkos kainą arba kai grupės subjektai sudaro sandorius, kurių neapima pirkimo ir pardavimo sąvokos, reikia priimti specialias taisykles, kad būtų išvengta rinkos iškraipymo. Tokiais atvejais apmokestinamoji vertė turi būti rinkos kaina, nustatyta įprastomis rinkos sąlygomis apmokestinimo finansinių sandorių mokesčiu momentu. Tikėtina, kad tokie grupės subjektų sandoriai bus sandoriai be atlygio, o sandorius už atlygį apima pirkimo ir pardavimo sąvokos.

Išvestinių sutarčių pirkimo ir (arba) pardavimo, perleidimo, sudarymo ar apsikeitimo jomis atveju FSM apmokestinamoji vertė turi būti sąlyginė suma tuo metu, kai išvestinė sutartis perkama ir (arba) parduodama, perleidžiama, sudaroma, iš esmės keičiama arba ja apsikeičiama. Jei būtų laikomasi tokio požiūrio, FSM taikymas išvestinėms sutartims būtų aiškus ir nesudėtingas, be to, būtų mažai mokestinių prievolių vykdymo ir administravimo sąnaudų. Jei būtų laikomasi tokio požiūrio, taip pat būtų sunkiau dirbtinai sumažinti mokesčio našta išgalvojant įvairių išvestinės sutarties formų, nes, pavyzdžiui, mokestiniu požiūriu nebūtų naudinga sudaryti sutartį remiantis tik kainų ar verčių skirtumais. Be to, toks požiūris reiškia apmokestinimą sutarties pirkimo ir (arba) pardavimo, perleidimo, sudarymo, esminio keitimo ar apsikeitimo ja momentu, o ne pinigų srautų apmokestinimą skirtingais sutarties galiojimo momentais. Kad mokesčio našta būtų tinkama, tokiu atveju taikytinas gana mažas tarifas.

Dalyvaujančioms valstybėms narėms gali tekti priimti specialias sukčiavimo ir mokesčio slėpimo prevencijos nuostatas ir siūloma bendra kovos su piktnaudžiavimu taisyklė (taip pat žr. 3.3.4 skirsnį). Ši taisyklė galėtų būti taikoma, pavyzdžiui, tokiais atvejais, kai sąlyginė suma dirbtinai padalijama: sąlyginė apsikeitimo sandorio suma galėtų būti dalijama iš nepagrįstai didelio koeficiento, o visi mokėjimai galėtų būti dauginami iš to paties koeficiento. Dėl to priemonės pinigų srautai nepakistų, tačiau nepagrįstai sumažėtų mokesčio bazė.

Reikalingos specialios nuostatos dėl apmokestinamosios vertės nustatymo tais atvejais, kai apmokestinamoji sandorių vertė arba jos dalys išreikštos kita nei dalyvaujančios valstybės narės, kurioje apskaičiuojamas mokestis, valiuta.

Išvestinių finansinių priemonių sandorių ir kitų finansinių priemonių sandorių pobūdis skiriasi. Be to, rinkos gali skirtingai reaguoti į kiekvienai iš šių dviejų kategorijų taikomą finansinio sandorio mokestį. Dėl šių priežasčių, siekiant užtikrinti maždaug vienodą apmokestinimą, abiem kategorijoms reikėtų taikyti skirtingus tarifus.

Apskaičiuojant tarifus, reikėtų taip pat atsižvelgti į taikomų apmokestinamųjų verčių nustatymo metodų skirtumus.

Apskritai siūloma, kad minimalūs mokesčio tarifai būtų pakankamai dideli, kad būtų pasiektas šios direktyvos tikslas dėl suderinimo (valstybėms narėms paliekama laisvė spręsti dėl didesnių tarifų). Kartu siūlomi tarifai yra pakankamai maži, kad veiklos perkėlimo rizika būtų kuo mažesnė.

3.3.4. IV skyrius. FSM mokėjimas, susiję įpareigojimai ir mokesčio vengimo, slėpimo ir piktnaudžiavimo juo prevencija

Šiame pasiūlyme apibrėžiama FSM taikymo sritis, susijusi su finansiniais sandoriais, kurių šalis yra atitinkamos dalyvaujančios valstybės narės teritorijoje įsisteigusi finansų įstaiga (veikianti savo arba kito subjekto sąskaita), arba sandoriais, kuriuose įstaiga veikia sandorio šalies vardu. Iš tiesų finansų įstaigos daugiausia sandorių sudaro finansų rinkose, todėl iš esmės FSM reikėtų taikyti pačiam finansų sektoriui, o ne piliečiams. Todėl šios įstaigos privalėtų mokėti mokestį dalyvaujančių valstybių narių, kurių teritorijoje šios finansų įstaigos yra laikomos įsisteigusiomis, mokesčių administratoriui. Tačiau, siekiant išvengti tam tikro daugiapakopio šio mokesčio poveikio, jeigu finansų įstaiga veikia kitos finansų įstaigos vardu arba sąskaita, prievolė sumokėti mokestį turėtų tekti tik tai kitai finansų įstaigai.

Be to, siūloma kuo geriau užtikrinti, kad FSM būtų iš tikrųjų sumokėtas. Todėl, vadovaujantis šio pasiūlymo sąlygomis, jei sandoriui tenkantis FSM laiku nesumokamas, kiekviena to sandorio šalis turėtų būti solidariai atsakinga už mokesčio sumokėjimą. Dalyvaujančioms valstybėms narėms taip pat reikėtų suteikti galimybę kitus subjektus laikyti solidariai atsakingais už mokesčio sumokėjimą, įskaitant atvejus, kai sandorio šalies buveinė yra ne dalyvaujančiose valstybėse narėse.

Šiame pasiūlyme nustatomi FSM mokėjimo į dalyvaujančių valstybių narių nurodytas sąskaitas terminai. Dauguma finansinių sandorių vykdoma elektroniniu būdu. Tokiais atvejais FSM mokėtinas pačiu apmokestinimo momentu. Kitais atvejais mokestis turėtų būti mokėtinas per laikotarpį, kuris pakankamai ilgas, kad būtų galima fiziškai atlikti mokėjimą, tačiau neleidžiantis atitinkamai finansų įstaigai įgyti nepateisinamo finansinio pranašumo. Šiuo atžvilgiu tinkamu galima laikyti trijų darbo dienų nuo apmokestinimo momento laikotarpį.

Dalyvaujančias valstybes nares reikėtų įpareigoti imtis reikiamų priemonių, susijusių su registravimo, apskaitos, atskaitomybės bei kitais įpareigojimais, kad FSM būtų surinktas tinkamai bei laiku ir kad būtų iš tikrųjų sumokėtas mokesčių administratoriui. Šiuo atžvilgiu siūloma suteikti įgaliojimus Komisijai patikslinti reikalavimus. Tai būtina siekiant užtikrinti priemonių suderinimą, taip mažinant veiklos vykdytojams susidarantį mokesčių prievolių vykdymo sąnaudas ir sudarant sąlygas prireikus nedelsiant atnaujinti nuostatų techninius aspektus. Šiuo tikslu dalyvaujančios valstybės narės turėtų pasinaudoti galiojančiais ir būsimais ES finansų rinkų teisės aktais, kuriuose numatomi su finansiniais sandoriais susiję atskaitomybės ir duomenų saugojimo įpareigojimai.

Siūloma direktyva valstybes narės taip pat įpareigos imtis sukčiavimo ir mokesčio slėpimo prevencijos priemonių.

Be to, siekiant mažinti piktnaudžiavimo, dėl kurio nukentėtų tinkamas bendros sistemos veikimas, riziką, direktyvoje siūloma nustatyti tam tikrus konkrečius aspektus. Taigi, pasiūlyme nustatyta bendra kovos su piktnaudžiavimu taisyklė, grindžiama panašia 2012 m. gruodžio 6 d. Komisijos rekomendacijos dėl agresyvaus mokesčių planavimo¹⁵ nuostata, taip pat nuostata, kuri grindžiama tais pačiais principais, bet kuria sprendžiamos konkrečios problemos, susijusios su depozitoriumo pakvitavimais ir panašiais vertybiniais popieriais.

Siekiant išvengti sunkumų dėl mokesčio surinkimo skirtingais metodais ir su tuo susijusių mokestinių prievolių nebūtinų sąnaudų, dalyvaujančių valstybių narių taikomi FSM surinkimo metodai turėtų būti vienodi, kiek to reikia nurodytais tikslais. Tokie vienodi metodai taip pat padėtų užtikrinti vienodas sąlygas visiems mokesčio mokėtojams. Todėl siūlomoje direktyvoje numatoma suteikti įgaliojimus Komisijai priimti tam reikalingas įgyvendinimo priemones.

Siekdamos palengvinti mokesčio administravimą, dalyvaujančios valstybės narės galėtų sukurti nacionalinius (viešus) FSM subjektų registrus. Praktikoje jos galėtų naudoti esamas kodavimo sistemas, pvz., finansų ir ne finansų įstaigoms – identifikacinius įmonės kodus (BIC, ISO 9362), finansinėms priemonėms – finansinių priemonių klasifikavimą (CFI, ISO 10962) ir įvairioms rinkoms – rinkos identifikavimo kodus (MIC, ISO 10383).

Šalia atitinkamo komiteto svarstymų dėl vienodų surinkimo metodų apibrėžimo, Komisija galėtų rengti reguliarius ekspertų posėdžius, kad su dalyvaujančiomis valstybėmis narėmis aptartų direktyvos taikymą (kai ji bus priimta), visų pirma tinkamo mokesčio mokėjimo užtikrinimo ir sumokėjimo patikrinimo būdus, taip pat su mokesčio slėpimo, vengimo ir piktnaudžiavimo juo prevencija susijusius klausimus.

Direktyvos projekte neaptariami administracinio bendradarbiavimo klausimai, kurie reglamentuojami galiojančiose priemonėse, susijusiose su mokesčių apskaičiavimu ir išieškojimu: visų pirma 2011 m. vasario 15 d. Tarybos direktyvoje 2011/16/ES dėl administracinio bendradarbiavimo apmokestinimo srityje ir panaikinančioje Direktyvą 77/799/EEB¹⁶ (taikomoje nuo 2013 m. sausio 1 d.) ir 2010 m. kovo 16 d. Tarybos direktyvoje 2010/24/ES dėl savitarpio pagalbos vykdant reikalavimus, susijusius su mokesčiais, muitais ir kitomis priemonėmis¹⁷ (taikomoje nuo 2012 m. sausio 1 d.). Šiuo direktyvos pasiūlymu tos priemonės nėra papildomos ir jų taikymo sritis nėra sumažinama. Jos ir toliau taikomos visų rūšių mokesčiams, kuriuos renka valstybės narės arba kurie renkami jų vardu¹⁸, įskaitant FSM ir visus kitus taip renkamus mokesčius. Šios priemonės taikomos visoms valstybėms narėms – jos turėtų teikti pagalbą atsižvelgdamos į jose nustatytas ribas ir sąlygas. Kita šiuo atžvilgiu svarbi priemonė, be kitų, yra EBPO ir Europos Tarybos daugiašalė konvencija dėl tarpusavio administracinės pagalbos mokesčių klausimais¹⁹.

¹⁵ OL L 338, 2012 12 12, p. 41.

¹⁶ OL L 64, 2011 3 11, p. 1.

¹⁷ OL L 84, 2010 3 31, p. 1.

¹⁸ Direktyvos 2011/16/ES atžvilgiu yra tam tikrų išimčių, kurios šiuo atveju nesvarbios.

¹⁹

<http://www.oecdilibrary.org/docserver/download/fulltext/2311331e.pdf?expires=1309623132&id=id&accname=ocid194935&checksum=37A9732331E7939B3EE154BB7EC53C41>.

Išdėstytos FSM taikymo taisyklės ir tam tikromis sąvokomis pagrįstas požiūris (plati taikymo sritis, plačiai apibrėžtas įsisteigimo šalies principas, išimtis) sudaro sąlygas kuo labiau sumažinti mokesčio slėpimą, vengimą ir piktnaudžiavimą juo.

3.3.5. *V skyrius. Baigiamosios nuostatos*

Atsižvelgiant į šio pasiūlymo tikslą dėl suderinimo, dalyvaujančioms valstybėms narėms nereikėtų leisti toliau taikyti ar įvesti naujus šiame pasiūlyme apibrėžtus finansinių sandorių mokesčius, išskyrus šia direktyva siūlomą FSM arba PVM. PVM srityje tebegalioja 2006 m. lapkričio 28 d. Tarybos direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos²⁰ 137 straipsnio 1 dalies a punkte numatyta teisė pasirinkti apmokestinti tam tikrus sandorius. Be abejonės, kiti mokesčiai, pvz., draudimo įmokų ir pan. mokesčiai ir finansinių sandorių registravimo rinkliavos (jei šiomis iš tiesų padengiamos išlaidos arba atlyginama už suteiktą paslaugą), yra skirtingo pobūdžio. Todėl tokiems mokesčiams ir rinkliavoms šis pasiūlymas netaikomas.

Dalyvaujančioms valstybėms narėms siūloma Komisijai perduoti nuostatų, kuriomis siūloma direktyva perkeliama į nacionalinę teisę, tekstą. Šiuo atžvilgiu nesiūloma pateikti aiškinamųjų dokumentų, atsižvelgiant į ribotą pasiūlymo straipsnių ir su tuo susijusių valstybių narių pareigų skaičių.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Pirminiais skaičiavimais, priklausomai nuo rinkos reakcijos, mokestinės pajamos galėtų siekti 30–35 mlrd. EUR per metus visose dalyvaujančiose valstybėse narėse, jei pradinis 27 valstybėms narėms skirtas pasiūlymas būtų taikomas 11 valstybių narių. Tačiau, atsižvelgiant į grynąjį pakeitimų poveikį, palyginti su pradiniu pasiūlymu, konkrečiai: i) KIPVPS ir AIF investicinių vienetų ir akcijų išleidimas nebelaikomas ne pirminės rinkos sandoriu, ir ii) iš pradžių apibrėžto įsisteigimo šalies principo nuostatos dėl veiklos perkėlimo prevencijos buvo sustiprintos jas papildžius išleidimo šalies principo elementais; ir remiantis preliminariais skaičiavimais, mokestinės pajamos galėtų būti 31 mlrd. EUR per metus.

Komisijos 2011 m. birželio 29 d. pateiktame Tarybos sprendimo dėl Europos Sąjungos nuosavų išteklių sistemos pasiūlyme²¹ su pakeitimais, padarytais 2011 m. lapkričio 9 d.²², nustatyta, kad dalis pajamų iš FSM turėtų sudaryti ES biudžeto nuosavus išteklius. Atitinkamai sumažėtų BNP grindžiami ištekliai, renkami iš dalyvaujančių valstybių narių.

2013 m. vasario 7–8 d. Europos Vadovų Taryba dalyvaujančias valstybes nares paragino išnagrinėti, ar FSM galėtų tapti naujų ES biudžeto nuosavų išteklių pagrindu.

---

²⁰ OL L 347, 2006 12 11, p. 1.

²¹ COM(2011) 510 galutinis.

http://ec.europa.eu/budget/library/biblio/documents/fin_fwk1420/proposal_council_own_resources_en.pdf

²² COM(2011) 739 galutinis.

http://ec.europa.eu/budget/library/biblio/documents/fin_fwk1420/COM_2011_0739_EN.pdf

Pasiūlymas

TARYBOS DIREKTYVA

kuria įgyvendinamas tvirtesnis bendradarbiavimas finansinių sandorių mokesčio srityje

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 113 straipsnį,

atsižvelgdama į 2013 m. sausio 22 d. Tarybos sprendimą 2013/52/ES, kuriuo leidžiamas tvirtesnis bendradarbiavimas finansinių sandorių mokesčio srityje¹,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę²,

atsižvelgdama į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę³,

laikydamosi specialios teisėkūros procedūros,

kadangi:

- (1) 2011 m. Komisija atsižvelgė į vykstančias visų lygių diskusijas dėl papildomo finansų sektoriaus apmokestinimo. Šias diskusijas lėmė noras užtikrinti, kad finansų sektorius deramai ir iš esmės prisidėtų prie krizės padarinių šalinimo išlaidų padengimo ir kad ateityje šio sektoriaus apmokestinimas būtų teisingas kitų sektorių atžvilgiu, sukurti kliūtis pernelyg rizikingai finansų įstaigų veiklai, papildyti reguliavimo priemonės, kuriomis siekiama ateityje išvengti krizių, ir gauti papildomų pajamų bendriesiems biudžetams arba specialioms politikos priemonėms finansuoti;
- (2) Sprendimu 2013/52/ES Taryba leido Belgijai, Vokietijai, Estijai, Graikijai, Ispanijai, Prancūzijai, Italijai, Austrijai, Portugalijai, Slovėnijai ir Slovakijai (toliau – dalyvaujančios valstybės narės) tvirčiau bendradarbiauti finansinių sandorių mokesčio (toliau – FSM) srityje;
- (3) siekiant užkirsti kelią iškraipymams dėl priemonių, kurių vienašališkai imasi dalyvaujančios valstybės narės, atsižvelgiant į itin didelį daugumos susijusių finansinių sandorių mobilumą, ir taip pagerinti tinkamą vidaus rinkos veikimą, svarbu, kad pagrindiniai FSM požymiai dalyvaujančiose valstybėse narėse būtų suderinti Sąjungos lygmeniu. Todėl reikėtų vengti

---

¹ OL L 22, 2013 1 25, p. 11.

² OL C ..., ..., p. ...

³ OL C ..., ..., p. ...

paskatų pasinaudoti dalyvaujančių valstybių narių mokesčių skirtumais ir lėšų paskirstymo išskaidymų tų valstybių finansų rinkose, taip pat dvigubo apmokestinimo arba neapmokestinimo galimybių;

- (4) siekiant pagerinti vidaus rinkos veikimą, visų pirma išvengti išskaidymų tarp dalyvaujančių valstybių narių, reikia, kad FSM būtų taikomas palčiai apibrėžtai finansų įstaigų ir sandorių grupei, prekybai įvairiausiomis finansinėmis priemonėmis, įskaitant struktūrizuotuosius produktus, tiek organizuotose rinkose, tiek nebiržinėje rinkoje, taip pat visų išvestinių sutarčių sudarymui ir susijusių operacijų esminiams pakeitimams;
- (5) iš esmės kiekvienas sutartas vienos ar kelių finansinių priemonių perleidimas yra susijęs su konkrečiu sandoriu, kuris savo ruožtu turėtų būti apmokestintas FSM atsižvelgiant į tokį sutartą perleidimą. Kadangi apsiikeičiant finansinėmis priemonėmis vykdomi du tokie perleidimai, turėtų būti laikoma, kad kiekvieną tokį apsiikeitimą sudaro du sandoriai, kad būtų neleidžiama išvengti mokesčio. Vykdam atpirkimo sandorius ir atvirkštinius atpirkimo sandorius, taip pat vertybinių popierių skolinimo ir skolinimosi susitarimus, finansinė priemonė konkrečiam laikotarpiui pereina konkreto subjekto dispozicijon. Todėl turėtų būti laikoma, kad visi tokie susitarimai, taip pat esminiai jų pakeitimai, sudaro tik vieną sandorį;
- (6) siekiant išlaikyti veiksmingą ir skaidrą finansų rinkų veikimą arba valstybės skolos valdymą, FSM reikia netaikyti tam tikriems subjektams, kai jie vykdo funkcijas, kurios pačios savaime nelaikomos prekyba, o greičiau prekybą lengvinančia arba valstybės skolos valdymą remiančia veikla. Vis dėlto subjektams, kuriems mokeskis netaikomas būtent dėl jų centrinio vaidmens išlaikant finansų rinkų veikimą arba valstybės skolos valdymą, turėtų būti taikomos taisyklės, kuriomis užtikrinamas tinkamas mokesčio mokėjimas mokesčių administratoriams ir sumokėjimo patikrinimas;
- (7) įvedus FSM neturėtų būti pakenkta nei finansų įstaigų ir valstybių refinansavimo galimybėms, nei pinigų politikai apskritai. Todėl FSM neturėtų būti taikomas sandoriams su Europos Centrinio Banku, Europos finansinio stabilumo fondu, Europos stabilumo mechanizmu, Europos Sąjunga, kai ji atlieka savo turto valdymo funkciją, teikia mokėjimų balanso paskolas ir vykdo panašią veiklą, taip pat su valstybių narių centriniais bankais;
- (8) išskyrus išvestinių sutarčių sudarymą arba esminį pakeitimą, prekybos pirminėse rinkose sandoriams ir piliečiams bei įmonėms svarbiems sandoriams, pvz., draudimo sutarčių sudarymui, būsto paskoloms, vartojimo kreditams arba mokėjimo paslaugoms FSM neturėtų būti taikomas, siekiant nepakenkti bendrovių ir vyriausybių vykdomoms kapitalo pritraukimo operacijoms, taip pat siekiant išvengti poveikio namų ūkiams;
- (9) toliau taikytinos visos 2008 m. vasario 12 d. Tarybos direktyvos 2008/7/EB dėl netiesioginių mokesčių, taikomų kapitalo pritraukimui⁴, nuostatos. Tos direktyvos 5 straipsnio 1 dalies e punktas ir 2 dalis yra susiję su sritimi, kuriai taikoma ši direktyva, ir, atsižvelgiant į tos direktyvos 6 straipsnio 1 dalies a punktą, juose nustatytas draudimas apmokestinti bet kokios formos mokesčiais jų nuostatose nurodytus sandorius. Todėl FSM neturėtų būti taikomas sandoriams, kuriuos apmokestinti draudžiama arba galėtų būti draudžiama pagal Direktyvą 2008/7/EB. Neatsižvelgiant į mastą, kuriuo Direktyva 2008/7/EB draudžiama apmokestinti kolektyvinio investavimo subjektų akcijų ir investicinių vienetų išleidimą, dėl mokesčių neutralumo priežasčių visų šių subjektų akcijų ir investicinių vienetų išleidimą reikia vertinti

---

⁴ OL L 46, 2008 2 21, p. 11.

vienodai. Tačiau taip išleistų akcijų ir investicinių vienetų išpirkimas savo pobūdžiu nėra pirminės rinkos sandoris, todėl turėtų būti apmokestinamas;

- (10) apmokestinimas ir apmokestinamoji vertė turėtų būti suderinti siekiant išvengti vidaus rinkos iškraipymų;
- (11) apmokestinimo momento nereikėtų pernelyg vilkinti ir jis turėtų sutapti su finansinio sandorio momentu;
- (12) siekiant kuo lengviau nustatyti apmokestinamąją vertę, kad būtų apribotos įmonių ir mokesčių administratorių išlaidos, su išvestinėmis sutartimis nesusijusių finansinių sandorių atveju paprastai reikėtų remtis už sandorį suteikiamu atlygiu. Kai atlygis nesuteikiamas arba kai suteiktas atlygis yra mažesnis už rinkos kainą, rinkos kainą reikėtų laikyti teisingai nurodančia sandorio verte. Taip pat dėl to, kad būtų lengviau skaičiuoti, perkant ir (arba) parduodant, perleidžiant, sudarant išvestines sutartis ir jomis apsiikeičiant arba kai šios operacijos iš esmės pakeičiamos, reikėtų naudoti sutartyje nurodytą sąlyginę sumą;
- (13) siekiant užtikrinti vienodas sąlygas, vieno tarifo mokesčių reikėtų taikyti kiekvienos kategorijos sandoriams, t. y. prekybai kitomis nei išvestinės priemonės finansinėmis priemonėmis ir esminiams susijusių operacijų pakeitimams, taip pat išvestinių sutarčių pirkimui ir (arba) pardavimui, perleidimui, sudarymui ir apsiikeitimui jomis bei esminiams šių operacijų pakeitimams;
- (14) siekiant apmokestinti patį finansų sektorių, o ne piliečius, ir dėl to, kad finansų įstaigos vykdo didžiąją daugumą sandorių finansų rinkose, toms įstaigoms reikėtų taikyti mokesčių, nepaisant to, ar jos prekiauja savo vardu, kitų subjektų vardu, savo sąskaita ar kitų subjektų sąskaita;
- (15) dėl didelio finansinių sandorių mobilumo ir siekiant padėti sumažinti galimą mokesčio vengimą, FSM reikėtų taikyti remiantis įsisteigimo šalies principu. Siekiant labiau sumažinti sandorių perkėlimo riziką, lengvesnio taikymo sumetimais išlaikant vienodą „įsisteigimo“ sampratą, šis principas turėtų būti papildytas išleidimo šalies principo aspektais. Taigi su tam tikrų finansinių priemonių sandoriais susiję subjektai turėtų būti laikomi įsisteigusiais toje dalyvaujančioje valstybėje narėje, kurioje išleista priemonė;
- (16) kad būtų galima pasiekti suderinimo tikslą – nustatyti bendrą FSM – reikėtų nustatyti pakankamai didelius minimalius mokesčio tarifus. Kartu jie turi būti pakankamai žemi, kad būtų sumažintas veiklos perkėlimo pavojus;
- (17) turėtų būti išvengta, kad bet kuri vieno sandorio šalis bus apmokestinta daugiau nei kartą. Todėl jeigu finansų įstaiga veikia kitos finansų įstaigos vardu arba jos sąskaita, mokesčių turėtų mokėti tik ta kita finansų įstaiga;
- (18) kad galėtų tiksliai ir laiku surinkti FSM, dalyvaujančios valstybės narės turėtų būti įpareigosos imtis reikiamų priemonių;
- (19) kad galėtų vykdyti mokesstinio sukčiavimo ir mokesčio slėpimo prevenciją, dalyvaujančios valstybės narės turėtų būti įpareigosos priimti reikiamas priemones;
- (20) kad būtų galima vykdyti mokesčio vengimo ir piktnaudžiavimo juo taikant dirbtines schemas prevenciją, būtina numatyti bendrąją kovos su piktnaudžiavimu taisyklę. Turėtų būti įvesta speciali tais pačiais principais grindžiama taisyklė, siekiant spręsti konkrečias problemas, susijusias su depozitoriumo pakvitavimais ir panašiais vertybiniais popieriais;

- (21) kad tam tikrose techninėse srityse būtų galima priimti išsamesnes taisykles, susijusias su registravimo, apskaitos, atskaitomybės ir kitais įpareigojimais, kuriais siekiama užtikrinti, kad mokesčių administratoriui mokėtinas FSM būtų iš tikrųjų sumokėtas, taip pat prireikus jas laiku pritaikyti, Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai priimti aktus pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnį, siekiant nustatyti šiuo tikslu reikalingas konkrečias priemones. Labai svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, taip pat su ekspertais. Ruošdama ir rengdama deleguotuosius aktus, Komisija turėtų užtikrinti, kad susiję dokumentai būtų tinkamai ir laiku persiųsti Tarybai;
- (22) siekiant užtikrinti vienodas šios direktyvos įgyvendinimo sąlygas, susijusias su mokesčio surinkimu dalyvaujančiose valstybėse narėse, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamosi laikantis 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai⁵;
- (23) rinkos dalyviams reikės laiko prisitaikyti prie naujųjų taisyklių, todėl reikėtų numatyti, kad nuo nacionalinių taisyklių, būtinų, kad būtų laikomasi šios direktyvos, priėmimo ir taikymo praeitų tinkamas laikotarpis;
- (24) kadangi šios direktyvos tikslo, t. y. Sąjungos mastu suderinti esmines FSM savybes dalyvaujančiose valstybėse narėse, šios valstybės narės negali tinkamai pasiekti pačios ir kadangi, norint pagerinti tinkamą bendrosios rinkos veikimą, jo geriau siekti Sąjungos lygiu, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidarumo principo, Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šia direktyva neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

I skyrius

Dalykas ir apibrėžtys

1 straipsnis *Dalykas*

1. Šia direktyva įgyvendinamas Sprendimu 2013/52/ES leistas tvirtesnis bendradarbiavimas nustatant suderinto finansinių sandorių mokesčio nuostatas.
2. Dalyvaujančios valstybės narės finansinių sandorių mokesčių taiko pagal šią direktyvą.

2 straipsnis *Apibrėžtys*

1. Šioje direktyvoje vartojamų terminų apibrėžtys:

---

⁵ OL L 55, 2011 2 28, p. 13.

- (1) dalyvaujanti valstybė narė – valstybė narė, kuri apmokestinimo FSM pagal šią direktyvą momentu yra tvirtesnio bendradarbiavimo FSM srityje dalyvė pagal Sprendimą 2013/52/ES arba pagal sprendimą, priimtą vadovaujantis SESV 331 straipsnio 1 dalies antra arba trečia pastraipa;
- (2) finansinis sandoris – bet kuris iš toliau nurodytų dalykų:
  - (a) finansinės priemonės pirkimas ir pardavimas iki užskaitos ar atsiskaitymo;
  - (b) vieno grupės subjekto teisės kaip savininkui disponuoti finansine priemone perleidimas kitam ir bet kuri lygiavertė operacija, implikuojanti su finansine priemone susijusios rizikos perleidimą, tais atvejais, kuriems netaikomas a punktas;
  - (c) išvestinių sutarčių sudarymas iki užskaitos ar atsiskaitymo;
  - (d) apsisikeitimas finansinėmis priemonėmis;
  - (e) atpirkimo sandoris, atvirkštinis atpirkimo sandoris, vertybinių popierių skolinimo ir skolinimosi sandoris;
- (3) finansinės priemonės – finansinės priemonės, nurodytos Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2004/39/EB⁶ I priedo C skirsnyje, ir struktūrizuoti produktai;
- (4) išvestinė sutartis – finansinė priemonė, nurodyta Direktyvos 2004/39/EB I priedo C skirsnio 4–10 punktuose ir įgyvendinama pagal Komisijos reglamento (EB) Nr. 1287/2006⁷ 38 ir 39 straipsnius;
- (5) atpirkimo sandoris ir atvirkštinis atpirkimo sandoris – sandoris, apibrėžtas Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/49/EB⁸ 3 straipsnio 1 dalies m punkte;
- (6) vertybinių popierių skolinimo sandoris ir vertybinių popierių skolinimosi sandoris – sandoris, nurodytas Direktyvos 2006/49/EB 3 straipsnyje;
- (7) struktūrizuotasis produktas – vertybiniai popieriai, kuriais galima prekiauti, arba kitos finansinės priemonės, siūlomos atliekant pakeitimą vertybiniais popieriais, apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/48/EB⁹ 4 straipsnio 36 dalyje, arba vykdant lygiaverčius sandorius, susijusius su kitokios rizikos nei kredito rizika perleidimu;
- (8) finansų įstaiga – bet kuris iš šių subjektų:
  - (a) investicinė įmonė, apibrėžta Direktyvos 2004/39/EB 4 straipsnio 1 dalies 1 punkte;
  - (b) reguliuojama rinka, apibrėžta Direktyvos 2004/39/EB 4 straipsnio 1 dalies 14 punkte, ir bet kuri kita organizuota prekybos vieta ar platforma;
  - (c) kredito įstaiga, apibrėžta Direktyvos 2006/48/EB 4 straipsnio 1 dalyje;

---

⁶ OL L 145, 2004 4 30, p. 1.

⁷ OL L 241, 2006 9 2, p. 1.

⁸ OL L 177, 2006 6 30, p. 201.

⁹ OL L 177, 2006 6 30, p. 1.

- (d) draudimo ir perdraudimo įmonė, apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/138/EB¹⁰ 13 straipsnyje;
- (e) kolektyvinio investavimo į perleidžiamuosius vertybinius popierius subjektas (KIPVPS), apibrėžtas Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/65/EB¹¹ 1 straipsnio 2 dalyje, ir valdymo įmonė, apibrėžta Direktyvos 2009/65/EB 2 straipsnio 1 dalies b punkte;
- (f) pensijų fondas arba už profesinių pensijų skyrimą atsakinga įstaiga, apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/41/EB¹² 6 straipsnio a punkte, tokio fondo arba įstaigos investicijų valdytojas;
- (g) alternatyvaus investavimo fondas (AIF) ir alternatyvaus investavimo fondo valdytojas (AIFV), apibrėžti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2011/61/ES¹³ 4 straipsnyje;
- (h) specialiosios paskirties pakeitimo vertybiniais popieriais subjektas, apibrėžtas Direktyvos 2006/48/EB 4 straipsnio 44 dalyje;
- (i) specialiosios paskirties įmonė, apibrėžta Direktyvos 2009/138/EB 13 straipsnio 26 dalyje;
- (j) bet kuris kitas subjektas, įstaiga, organas ar asmuo, vykdamas vienos ar kelių toliau nurodytų rūšių veiklą, jeigu vidutinė metinė jo finansinių sandorių vertė sudaro daugiau nei penkiasdešimt procentų jo bendrųjų grynujų vidutinių metinių pajamų, nurodytų Tarybos direktyvos 78/660/EEB¹⁴ 28 straipsnyje:
  - i) Direktyvos 2006/48/EB I priedo 1, 2, 3 ir 6 punktuose nurodyta veikla;
  - ii) su bet kuria finansine priemone susijusi prekyba savo sąskaita arba klientų sąskaita arba vardu;
  - iii) subjektų akcijų paketų įsigijimas;
  - iv) dalyvavimas išleidžiant finansines priemones arba jų išleidimas;
  - v) paslaugų, susijusių su iv punkte nurodyta veikla, teikimas.
- (9) pagrindinė sandorio šalis – pagrindinė sandorio šalis, apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 648/2012¹⁵ 2 straipsnio 1 dalyje;
- (10) užskaita – tarpuskaita, apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 98/26/EB¹⁶ 2 straipsnio k punkte;

---

¹⁰ OL L 335, 2009 12 17, p. 1.

¹¹ OL L 302, 2009 11 17, p. 32.

¹² OL L 235, 2003 9 23, p. 10.

¹³ OL L 174, 2011 7 1, p. 11.

¹⁴ OL L 222, 1978 8 14, p. 11.

¹⁵ OL L 201, 2012 7 27, p. 11.

¹⁶ OL L 166, 1998 6 11, p. 45.

- (11) Direktyvos 2004/39/EB I priedo C skirsnyje nurodyta finansinė priemonė ir struktūrizuoti produktai, išleisti dalyvaujančios valstybės narės teritorijoje, – tokia finansinė priemonė, kurią išleidžia subjektas, kurio registruota buveinė arba, jei subjektas – fizinis asmuo, nuolatinis adresas, arba, jei nuolatinio adreso negalima nustatyti, nuolatinė gyvenamoji vieta yra toje valstybėje;
- (12) sąlyginė suma – nominali suma, naudojama tam tikros išvestinės sutarties mokėjimams apskaičiuoti.
2. Laikoma, kad kiekvieną iš 1 dalies 2 punkto a, b, c ir e papunkčiuose nurodytų operacijų sudaro vienas finansinis sandoris. Laikoma, kad kiekvieną d papunktyje nurodytą apsikeitimą sudaro du finansiniai sandoriai. Kiekvienas esminis 1 dalies 2 punkto a–e papunkčiuose nurodytų operacijų pakeitimas laikomas nauja to paties tipo, kaip ir pirminė, operacija. Pakeitimas laikomas esminiu, visų pirma jeigu jis yra susijęs su bent vienos šalies pakeitimu, kai keičiamas operacijos objektas arba aprėptis, įsikaitant laiko aprėptį, arba sutartas atlygis, arba jeigu atlikus pirminę operaciją pagal pakeistas sąlygas būtų reikėję mokėti didesnę mokestį.
3. 1 dalies 8 punkto j papunktyje:
- (a) nurodyta vidutinė metinė vertė apskaičiuojama arba per trejus ankstesnius kalendorinius metus, arba, jeigu ankstesnės veiklos laikotarpis yra trumpesnis, per trumpesnę laikotarpį;
- (b) kiekvieno 6 straipsnyje nurodyto sandorio vertė yra apmokestinamoji vertė, apibrėžta tame straipsnyje;
- (c) kiekvieno 7 straipsnyje nurodyto sandorio vertė sudaro dešimt procentų apmokestinamosios vertės, apibrėžtos tame straipsnyje;
- (d) jeigu per dvejus vienas po kito einančius kalendorinius metus finansinių sandorių vidutinė metinė vertė neviršija penkiasdešimt procentų bendrųjų grynujų vidutinių metinių pajamų, nurodytų Direktyvos 78/660/EEB 28 straipsnyje, atitinkamas subjektas, įstaiga, organas ar asmuo, pateikęs prašymą, turi teisę būti nelaikomas arba nebelaikomas finansų įstaiga.

II skyrius

Bendros FSM sistemos taikymo sritis

3 straipsnis *Taikymo sritis*

1. Ši direktyva taikoma visiems finansiniams sandoriams su sąlyga, kad bent viena sandorio šalis yra įsisteigusi dalyvaujančios valstybės narės teritorijoje ir kad finansų įstaiga, įsisteigusi dalyvaujančios valstybės narės teritorijoje, yra sandorio šalis, veikianti savo sąskaita arba kito subjekto sąskaita, arba sandorio šalies vardu.
2. Ši direktyva, išskyrus 10 straipsnio 3 ir 4 dalis ir 11 straipsnio 1–4 dalis, netaikoma šiems subjektams:
- (a) pagrindinėms sandorio šalims, kurios vykdo pagrindinės sandorio šalies funkciją;

- (b) centriniams vertybinių popierių depozitoriumams ir tarptautiniams centriniams vertybinių popierių depozitoriumams, kurie vykdo centrinio vertybinių popierių depozitoriumo arba tarptautinio centrinių vertybinių popierių depozitoriumo funkciją;
  - (c) valstybėms narėms, įskaitant viešojo sektoriaus įstaigas, kurioms pavesta valdyti valstybės skolą, kai jos vykdo tą funkciją.
3. Kai subjektas neapmokestinamas pagal 2 dalį, tai neužkerta kelio jo sandorio šalies apmokestinamumui.
4. Ši direktyva netaikoma šiems sandoriams:
- (a) pirminės rinkos sandoriams, nurodytiems Reglamento (EB) Nr. 1287/2006 5 straipsnio c punkte, įskaitant finansinių priemonių platinimo ir paskesnio jų paskirstymo veiklą vykdančią išleidimą;
  - (b) sandoriams su valstybių narių centriniais bankais;
  - (c) sandoriams su Europos Centrinio Banku;
  - (d) sandoriams su Europos finansinio stabilumo fondu ir Europos stabilumo mechanizmu, sandoriams su Europos Sąjunga, susijusiems su pagal SESV 143 straipsnį skirta finansine pagalba ir pagal SESV 122 straipsnio 2 dalį skirta finansine pagalba, taip pat sandoriams su Europos Sąjunga ir Europos atominės energijos bendrija, susijusiems su jų turto valdymu;
  - (e) nedarant poveikio c ir d punktams, sandoriams su Europos Sąjunga, Europos atominės energijos bendrija, Europos investicijų banku ir Europos Sąjungos arba Europos atominės energijos bendrijos įsteigtomis įstaigomis, kurioms taikomas Protokolas dėl Europos Sąjungos privilegijų ir imunitetų, laikantis to protokolo, buveinės susitarimų arba bet kurių kitų protokolui įgyvendinti sudarytų susitarimų apribojimų ir sąlygų;
  - (f) sandoriams su kitomis nei c, d ir e punktuose nurodytomis tarptautinėmis organizacijomis arba įstaigomis, kurias kaip tokias pripažįsta priimančiosios valstybės valdžios institucijos, laikantis tarptautinėse konvencijose, kuriomis įsteigiamos įstaigos, arba buveinės susitarimuose nustatytų apribojimų ir sąlygų;
  - (g) sandoriams, kurie vykdomi kaip Tarybos direktyvos 2008/7/EB¹⁷ 4 straipsnyje nurodytų restruktūrizavimo operacijų dalis.

4 straipsnis
Įsisteigimas

1. Šioje direktyvoje finansų įstaiga laikoma įsisteigusia dalyvaujančios valstybės narės teritorijoje, jeigu tenkinama bet kuri iš šių sąlygų:

---

¹⁷ OL L 46, 2008 2 21, p. 11.

- (a) tos valstybės narės valdžios institucijos jai suteikė leidimą vykdyti tokios įstaigos veiklą sandorių, kuriems taikytinas tas leidimas, atžvilgiu;
  - (b) jai suteiktas leidimas arba kitokia teisė iš užsienio vykdyti finansų įstaigos veiklą tos valstybės narės teritorijoje sandorių, kuriems taikytinas tas leidimas arba teisė, atžvilgiu;
  - (c) toje valstybėje narėje yra jos registruota buveinė;
  - (d) toje valstybėje narėje yra jos nuolatinis adresas, arba, jeigu nuolatinio adreso negalima nustatyti, nuolatinė gyvenamoji vieta;
  - (e) toje valstybėje narėje ji turi filialą, kiek tai susiję su to filialo vykdomais sandoriais;
  - (f) ji yra finansinio sandorio su kita finansų įstaiga, įsisteigusia toje valstybėje narėje pagal a, b, c, d arba e punktus, arba su šalimi, kuri nėra finansų įstaiga ir yra įsisteigusi tos valstybės narės teritorijoje, šalis, veikianti savo arba kito subjekto sąskaita arba sandorio šalies vardu;
  - (g) ji yra finansinio sandorio dėl struktūrizuotojo produkto arba vienos iš Direktyvos 2004/39/EB I priedo C skirsnyje nurodytų finansinių priemonių, išleistų tos valstybės narės teritorijoje, išskyrus to skirsnio 4–10 punktuose nurodytas priemones, kuriomis neprekiuojama organizuotoje platformoje, šalis, veikianti savo arba kito subjekto sąskaita arba sandorio šalies vardu.
2. Subjektas, kuris nėra finansų įstaiga, laikomas įsisteigusiu dalyvaujančioje valstybėje narėje, jeigu tenkinama bet kuri iš šių sąlygų:
- (a) jo registruota buveinė arba, jei subjektas – fizinis asmuo, nuolatinis adresas, arba, jei nuolatinio adreso negalima nustatyti, nuolatinė gyvenamoji vieta yra toje valstybėje;
  - (b) toje valstybėje jis turi filialą, kiek tai susiję su to filialo vykdomais sandoriais;
  - (c) jis yra finansinio sandorio dėl struktūrizuotojo produkto arba vienos iš Direktyvos 2004/39/EB I priedo C skirsnyje nurodytų finansinių priemonių, išleistų tos valstybės narės teritorijoje, išskyrus to skirsnio 4–10 punktuose nurodytas priemones, kuriomis neprekiuojama organizuotoje platformoje, šalis.
3. Nepaisant 1 ir 2 dalių nuostatų, finansų įstaiga arba subjektas, kuris nėra finansų įstaiga, nelaikomi įsisteigusiais pagal tas dalis, jeigu subjektas, kuriam tenka prievolė sumokėti FSM, įrodo, kad sandorio ekonominis pagrindas ir bet kurios dalyvaujančios valstybės narės teritorija nėra susiję.
4. Kai tenkinama daugiau nei viena iš atitinkamai 1 ir 2 dalyse išvardytų sąlygų, dalyvaujanti įsisteigimo valstybė narė nustatoma pagal pirmą, pradedant nuo sąrašo pradžios link pabaigos, tenkinamą sąlygą.

III skyrius

Apmokestinimas, apmokestinamoji vertė ir bendro FSM tarifai

5 straipsnis

Apmokestinimas finansinių sandorių mokesčiu

1. FSM tampa mokėtinas už kiekvieną finansinį sandorį pastarojo įvykdymo momentu.
2. Vėlesnis finansinio sandorio atšaukimas arba ištaisyimas apmokestinimui poveikio neturi, išskyrus klaidų atvejus.

6 straipsnis

FSM apmokestinamoji vertė su išvestinėmis sutartimis nesusijusių finansinių sandorių atveju

1. Kitų finansinių sandorių nei tie, kurie nurodyti 2 straipsnio 1 dalies 2 punkto c papunktyje, atveju ir išvestinių sutarčių, nurodytų 2 straipsnio 1 dalies 2 punkto a, b ir d papunkčiuose, atžvilgiu apmokestinamąją vertę sudaro visi sandorio šalies ar trečiosios šalies sumokėto arba mokėtino atlygio už perleidimą elementai.
2. Nepaisant 1 dalies nuostatų, toje dalyje nurodytais atvejais apmokestinamoji vertė yra rinkos kaina, nustatyta apmokestinimo FSM momentu:
  - a) jeigu atlygis mažesnis už rinkos kainą;
  - b) 2 straipsnio 1 dalies 2 punkto b papunktyje nurodytais atvejais.
3. 2 dalyje rinkos kaina yra visa suma, kuri būtų buvusi sumokėta kaip atlygis už susijusią finansinę priemonę vykdant sandorį įprastomis rinkos sąlygomis.

7 straipsnis

Apmokestinamoji vertė su išvestinėmis sutartimis susijusių finansinių sandorių atveju

Finansinių sandorių, nurodytų 2 straipsnio 1 dalies 2 punkto c papunktyje, atveju ir išvestinių sutarčių, nurodytų 2 straipsnio 1 dalies 2 punkto a, b ir d papunkčiuose, atžvilgiu apmokestinamoji FSM vertė yra sąlyginė suma, nurodyta išvestinėje sutartyje finansinio sandorio metu.

Kai nurodyta daugiau nei viena sąlyginė suma, nustatant apmokestinamąją vertę naudojama didžiausia suma.

8 straipsnis

Bendrosios nuostatos dėl apmokestinamosios vertės

Taikant 6 ir 7 straipsnius, kai vertė, pagal kurią nustatoma apmokestinamoji vertė, visa arba iš dalies nurodoma kita nei dalyvaujančios valstybės narės, kurioje renkamas mokestis, valiuta, taikomas valiutos keitimo kursas, kuris prievolės sumokėti FSM atsiradimo metu užregistruojamas kaip naujausias pardavimo kursas reprezentatyviausioje susijusios dalyvaujančios valstybės narės užsienio valiutų rinkoje, arba valiutos keitimo kursas, nustatomas atsižvelgiant į tą rinką pagal tos valstybės narės nustatytas taisykles.

9 straipsnis
Taikymas, struktūra ir tarifų lygis

1. Dalyvaujančios valstybės narės taiko apmokestinimo momentu galiojančius FSM tarifus.
2. Kiekviena dalyvaujanti valstybė narė nustato tarifus kaip procentinę apmokestinamosios vertės dalį.

Šie tarifai negali būti mažesni nei:

- (a) 0,1 % 6 straipsnyje nurodytų finansinių sandorių atveju;
  - (b) 0,01 % 7 straipsnyje nurodytų finansinių sandorių atveju.
3. Dalyvaujančios valstybės narės taiko tokį patį tarifą visiems finansiniams sandoriams, kurie patenka į tą pačią kategoriją pagal 2 dalies a ir b punktus.

IV skyrius
**Bendro FSM mokėjimas, susiję įpareigojimai ir mokesčio slėpimo,
vengimo ir piktnaudžiavimo juo prevencija**

10 straipsnis
Subjektai, kuriems tenka prievolė sumokėti FSM mokesčių administratoriui

1. FSM už kiekvieną finansinį sandorį moka kiekviena finansų įstaiga, atitinkanti bet kurią iš šių sąlygų:
  - (a) ji yra sandorio šalis, veikianti savo sąskaita arba kito subjekto sąskaita;
  - (b) ji veikia sandorio šalies vardu;
  - (c) sandoris atliktas jos sąskaita.FSM yra mokėtinas dalyvaujančios valstybės narės, kurios teritorijoje finansų įstaiga laikoma įsisteigusia, mokesčių administratoriui.
2. Jeigu finansų įstaiga veikia kitos finansų įstaigos vardu arba sąskaita, prievolė sumokėti FSM tenka tik tai kitai finansų įstaigai.
3. Jeigu mokėtinas mokestis nebuvo sumokėtas per 11 straipsnio 5 dalyje nustatytą terminą, kiekviena sandorio šalis, įskaitant kitus subjektus nei finansų įstaigos, yra solidariai atsakinga už finansų įstaigai tenkančio to sandorio mokesčio sumokėjimą.
4. Dalyvaujančios valstybės narės gali numatyti, kad kitas subjektas nei 1, 2 ir 3 dalyse nurodyti subjektai, kuriems tenka prievolė sumokėti FSM, yra solidariai atsakingas už mokesčio sumokėjimą.

11 straipsnis

Nuostatos, susijusios su FSM mokėjimo terminais, įpareigojimais užtikrinti sumokėjimą ir sumokėjimo patikrinimu

1. Dalyvaujančios valstybės narės nustato registravimo, apskaitos ir atskaitomybės įpareigojimus bei kitus įpareigojimus, kuriais siekiama užtikrinti, kad mokesčių administratoriui mokėtinas FSM būtų iš tikrųjų sumokėtas.
2. Pagal 16 straipsnį Komisija gali priimti deleguotuosius aktus, kuriuose būtų nurodytos priemonės, kurių turi imtis dalyvaujančios valstybės narės pagal 1 dalį.
3. Dalyvaujančios valstybės narės priima priemones, kuriomis siekiama užtikrinti, kad kiekvienas subjektas, kuriam tenka prievolė sumokėti FSM, mokesčių administratoriui pateiktą deklaraciją, kurioje būtų nurodyta visa informacija, reikalinga FSM, kuris tapo mokėtinas per vieną mėnesį, apskaičiuoti, įskaitant bendrą sandorių, apmokestinamų kiekvienu tarifu, verte.

FSM deklaracija pateikiama iki dešimtos mėnesio, einančio po mėnesio, per kurį FSM tapo mokėtinas, dienos.

4. Dalyvaujančios valstybės narės užtikrina, kad finansų įstaigos ne trumpiau kaip penkerius metus saugotų su visais finansiniais sandoriais, įvykdytais savo vardu arba kito subjekto vardu, savo sąskaita arba kito subjekto sąskaita, susijusius svarbius duomenis, kurie galėtų būti pateikti mokesčių administratoriui.

Nustatydamos tą įpareigojimą jos atsižvelgia, jei taikoma, į įpareigojimus, kuriuos jos jau yra nustačiusios finansų įstaigoms atsižvelgdamos į Direktyvos 2004/39/EB 25 straipsnio 2 dalį.

5. Dalyvaujančios valstybės narės užtikrina, kad bet koks mokėtinas FSM būtų sumokėtas į dalyvaujančių valstybių narių nustatytas sąskaitas per šį laiką:
  - (a) tada, kai mokestis tampa mokėtinas, jeigu sandoris vykdomas elektroniniu būdu;
  - (b) per tris darbo dienas nuo tada, kai mokestis tampa mokėtinas, visais kitais atvejais.

Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus, kuriuose būtų numatyti vienodi mokėtino FSM surinkimo metodai. Tie įgyvendinimo aktai priimami pagal 18 straipsnio 2 dalyje nurodytą nagrinėjimo procedūrą.

6. Dalyvaujančios valstybės narės užtikrina, kad mokesčių administratorius patikrintų, ar mokestis teisingai sumokėtas.

12 straipsnis

Sukčiavimo ir mokesčio slėpimo prevencija

Dalyvaujančios valstybės narės priima priemones, siekdamas užkirsti kelią mokestiniam sukčiavimui ir mokesčio slėpimui.

13 straipsnis
Bendroji kovos su piktnaudžiavimu taisyklė

1. Į vieną ar kelias dirbtines priemones, taikomas siekiant pagrindinio tikslo – išvengti apmokestinimo ir dėl kurių gaunama mokesčių lengvata, neatsižvelgiama. Dalyvaujančios valstybės narės šias priemones mokesčių tikslais vertina atsižvelgdamos į jų ekonominį pagrindą.
2. 1 dalyje priemonė reiškia bet kokią sandorį, schemą, veiksmą, operaciją, susitarimą, dotaciją, sutarimą, pažadą, įsipareigojimą ar įvykį. Priemonė gali apimti daugiau nei vieną etapą ar dalį.
3. 1 dalyje viena ar kelios priemonės yra dirbtinės, jeigu joms trūksta komercinio pagrindo. Nustatydamos, ar viena ar kelios priemonės yra dirbtinės, dalyvaujančios valstybės narės visų pirma apsvaisto, ar jos turi vieną ar daugiau šių aspektų:
  - (a) teisiniai atskirų priemonę sudarančių etapų požymiai neatitinka visos priemonės teisinio pobūdžio;
  - (b) viena ar kelios priemonės taikomos taip, kaip jos paprastai nebūtų taikomos pagal tinkama laikytiną verslo praktiką;
  - (c) viena ar kelios priemonės apima elementus, kurie vienas kitą kompensuoja ar panaikina;
  - (d) sudaromi sandoriai yra žiedinio pobūdžio;
  - (e) taikant vieną ar kelias priemones gaunama didelė mokesčių lengvata, tačiau to neparodo mokesčio mokėtojo prisiimta verslo rizika arba jo pinigų srautai.
4. 1 dalyje vienos ar kelių priemonių tikslas yra apmokestinimo išvengimas, kai, nepaisant jokių subjektyvių mokesčio mokėtojo ketinimų, dėl jo dingsta mokesčių nuostatų, kurios kitu atveju būtų taikomos, objektas, prasmė ir tikslas.
5. 1 dalyje konkretus tikslas laikytinas pagrindiniu, jeigu bet koks kitas tikslas, kuris yra ar galėtų būti priskirtas vienai ar kelioms priemonėms, atsižvelgiant į visas konkrečius atvejo aplinkybes, būtų visiškai nereikšmingas.
6. Nustatydamos, ar dėl vienos arba kelių priemonių gauta mokesčių lengvata, kaip nurodyta 1 dalyje, dalyvaujančios valstybės narės palygina mokesčio mokėtojo mokėtino mokesčio sumą, kai priemonė (-s) taikoma (-os), ir sumą, kurią tas pats mokesčio mokėtojas mokėtų tomis pačiomis aplinkybėmis, jeigu priemonė (-ės) nebūtų taikoma (-os).

14 straipsnis
Piktnaudžiavimas depozitoriumo pakvitavimais ir panašiais vertybiniais popieriais

1. Nedarant poveikio 13 straipsniui, depozitoriumo pakvitavimai ar panašūs vertybiniai popieriai, išleisti siekiant pagrindinio tikslo – išvengti mokesčio už sandorius pagrindiniais vertybiniais popieriais, išleistais dalyvaujančioje valstybėje narėje, laikomi išleistais toje dalyvaujančioje valstybėje narėje, jeigu kitu atveju būtų gauta mokesčių lengvata.
2. Taikant 1 dalį, taikomos 13 straipsnio 4, 5 ir 6 dalys.

3. Taikant 1 dalį atsižvelgiama į tai, koku mastu prekyba depozitoriumo pakvitavimais ar panašiais vertybiniais popieriais pakeitė prekybą pagrindiniais vertybiniais popieriais. Jeigu toks pakeitimas yra didelio masto, subjektas, kuriam tenka prievolė sumokėti FSM, privalo įrodyti, kad depozitoriumo pakvitavimai ar panašūs vertybiniai popieriai nebuvo išleisti siekiant pagrindinio tikslo – išvengti mokesčio už sandorius pagrindiniais vertybiniais popieriais.

V skyrius

Baigiamosios nuostatos

15 straipsnis

Kiti finansinių sandorių mokesčiai

Dalyvaujančios valstybės narės netaiko ir neįveda kitų finansiniams sandoriams taikytinų mokesčių nei šioje direktyvoje nurodytas FSM arba Tarybos direktyvoje 2006/112/EB¹⁸ numatytas pridėtinės vertės mokestis.

16 straipsnis

Delegavimas

1. Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus laikantis šiame straipsnyje nustatytų sąlygų.
2. 11 straipsnio 2 dalyje nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus suteikiami neribotam laikui nuo 19 straipsnyje nurodytos dienos.
3. Taryba gali bet kada panaikinti 11 straipsnio 2 dalyje nurodytus įgaliojimus priimti deleguotuosius aktus. Sprendimu dėl įgaliojimų panaikinimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų teisėtumui.
4. Priėmusi deleguotąjį aktą, Komisija apie jį praneša Tarybai.
5. Pagal 11 straipsnio 2 dalį priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo apie jį Tarybai dienos Taryba nepareiškė prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui Taryba praneša Komisijai, kad neprieštaraus. Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas dviem mėnesiais.

17 straipsnis

Europos Parlamento informavimas

Europos Parlamentas informuojamas apie Komisijos deleguotųjų aktų priėmimą, apie bet kokią prieštaravimą dėl jų arba apie Tarybos suteiktų įgaliojimų panaikinimą.

---

¹⁸ OL L 347, 2006 12 11, p. 1.

18 straipsnis
Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda komitetas. Tai komitetas, apibrėžtas Reglamente (ES) Nr. 182/2011.
2. Jei daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis.

19 straipsnis
Nuostata dėl peržiūros

Kas penkerius metus, o pirmą kartą iki 2016 m. gruodžio 31 d. Komisija pateikia Tarybai šios direktyvos taikymo ataskaitą ir prireikus pasiūlymą.

Toje ataskaitoje Komisija bent jau išnagrinėja FSM poveikį tinkamam vidaus rinkos, finansų rinkų ir realiosios ekonomikos veikimui, taip pat atsižvelgia į tarptautiniu mastu padarytą pažangą, susijusią su finansų sektoriaus apmokestinimu.

20 straipsnis
Perkėlimas į nacionalinę teisę

1. Dalyvaujančios valstybės narės ne vėliau kaip 2013 m. rugsėjo 30 d. priima ir paskelbia įstatymus ir kitus teisės aktus, būtinus, kad būtų laikomasi šios direktyvos. Jos nedelsdamos perduoda Komisijai tų nuostatų tekstą.

Tas nuostatas jos taiko nuo 2014 m. sausio 1 d.

Dalyvaujančios valstybės narės, priimdamos tas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato dalyvaujančios valstybės narės.

2. Dalyvaujančios valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.

21 straipsnis
Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

22 straipsnis
Adresatai

Ši direktyva skirta dalyvaujančioms valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas

PRIEDAS

FINANSINĖ TEISĖS AKTO PASIŪLYMO PAŽYMA

1. PASIŪLYMO (INICIATYVOS) STRUKTŪRA

1.1. Pasiūlymo (iniciatyvos) pavadinimas

Tarybos direktyva, kuria įgyvendinamas tvirtesnis bendradarbiavimas finansinių sandorių mokesčio srityje

1.2. Atitinkama (-os) politikos sritis (-ys) VGV / VGB sistemoje

14 05 Apmokestinimo politika

1.3. Pasiūlymo (iniciatyvos) pobūdis

Pasiūlymas susijęs su **nauja priemone**

1.4. Tikslas (-ai)

1.4.1. *Komisijos daugiametis strateginis tikslas, kurio siekiama šiuo pasiūlymu*

Finansinis stabilumas

1.4.2. *Konkretus (-ūs) tikslas (-ai) ir atitinkama VGV / VGB veikla*

3 konkretus tikslas

Parengti naujas mokesčių srities iniciatyvas ir veiksmus, kuriais būtų remiamas ES politikos tikslų įgyvendinimas

Atitinkama VGV / VGB veikla

14 antraštinė dalis. Mokesčiai ir muitų sąjunga; VGB 05 Apmokestinimo politika

1.4.3. *Numatomas (-i) rezultatas (-ai)*

Išvengti finansinių paslaugų vidaus rinkos susiskaidymo, atsižvelgiant į didėjantį taikomų nekoordinuojamų nacionalinių mokestinių priemonių skaičių.

Užtikrinti, kad finansų įstaigos sąžiningai ir iš esmės prisidėtų dengdamos pastarosios krizės padarinių šalinimo išlaidas ir kad būtų užtikrintas vienodas sektoriaus apmokestinimas kitų sektorių atžvilgiu.

Sukurti atitinkamas kliūtis sandoriams, kuriais nedidinama gerovė ar finansų rinkų veiksmingumas, ir papildyti reguliavimo priemonės, kuriomis siekiama ateityje išvengti krizių.

1.5. Pasiūlymo (iniciatyvos) pagrindas

1.5.1. Trumpalaikiai arba ilgalaikiai poreikiai

Prisidėti prie bendro tikslo siekti stabilumo ES po finansų krizės

1.5.2. Papildoma ES dalyvavimo nauda

Tik ES lygmens veiksmais, prireikus vykdant tvirtesnę bendradarbiavimą, galima išvengti finansų rinkų susiskaidymo pagal veiklos sritis ir šalis, ES sudaryti vienodas sąlygas finansų įstaigoms ir, visų svarbiausia – užtikrinti tinkamą vidaus rinkos veikimą.

1.5.3. Panašios patirties išvados

Patirtis parodė, kad beveik neįmanoma nacionaliniu mastu įvesti plačiai taikomą FSM ir siekti trijų pirmiau išvardytų tikslų nepatiriant rimtų padarinių dėl veiklos perkėlimo (Švedijos pavyzdys).

1.5.4. Suderinamumas ir galima sąveika su kitomis atitinkamomis priemonėmis

Mokesčiai – bendros problemų sprendimų sistemos dalis. Renkant FSM būtų prisidėta prie biudžeto konsolidavimo veiksmų dalyvaujančiose valstybėse narėse. Be to, Komisija pasiūlė ateityje dalį iš FSM gaunamų pajamų naudoti kaip nuosavų išteklių šaltinį, jeigu iš jų būtų finansuojamas ES biudžetas, sumažėtų dalyvaujančių valstybių narių BNP grindžiamų nacionalinių įnašų dalis.

1.6. Trukmė ir finansinis poveikis

Pasiūlymo **trukmė neribota**

1.7. Numatytas (-i) valdymo būdas (-ai)

Nėra duomenų

2. VALDYMO PRIEMONĖS

2.1. Priežiūros ir atskaitomybės taisyklės

Dalyvaujančios valstybės narės privalo imtis reikiamų priemonių, be kita ko, tikrinimo priemonių, kad FSM būtų renkamas tinkamai ir laiku.

Dalyvaujančioms valstybėms narėms tenka pareiga numatyti atitinkamas priemones, kuriomis būtų užtikrinamas mokesčio mokėjimas, taip pat stebima ir tikrinama, kad mokėjimas būtų teisingas.

2.2. Valdymo ir kontrolės sistema

2.2.1. Nustatyta rizika

1. Dalyvaujančių valstybių narių vėlavimas perkelti direktyvą į nacionalinę teisę.

2. Mokesčio slėpimo, vengimo ir piktnaudžiavimo juo rizika.

3. Veiklos perkėlimo rizika.

2.2.2. Numatomas (-i) kontrolės metodas (-ai)

Direktyvos 11 straipsnyje paminėtos konkrečios nuostatos dėl mokesčio slėpimo, vengimo ir piktnaudžiavimo juo prevencijos – deleguotieji aktai ir administracinis bendradarbiavimas mokesčių klausimais.

Veiklos perkėlimo rizika šalinama nustatant atitinkamus mokesčių tarifus ir plačiai apibrėžiant apmokestinamąją vertę.

2.3. Sukčiavimo ir pažeidimų prevencijos priemonės

Nurodyti dabartines arba numatytas prevencijos ir apsaugos priemones.

3. NUMATOMAS PASIŪLYMO (INICIATYVOS) FINANSINIS POVEIKIS

3.1. Atitinkama (-os) daugiamečių finansinės programos išlaidų kategorija (-os) ir biudžeto išlaidų eilutė (-s)

- Dabartinės biudžeto išlaidų eilutės

Daugiamečių finansinės programos išlaidų kategorijas ir biudžeto eilutes nurodyti eilės tvarka.

Daugiamečių finansinės programos išlaidų kategorija	Biudžeto eilutė	Išlaidų rūšis	Įnašas			
	Numeris [Aprašymas...]	DA / NDA (1)	ELPA šalių ²	šalių kandidačių ³	trečiųjų šalių	pagal Finansinio reglamento 18 straipsnio 1 dalies aa punktą
	[XX.YY.YY.YY.]	DA / NDA	TAIP / NE	TAIP / NE	TAIP / NE	TAIP / NE

- Prašomos sukurti naujos biudžeto eilutės

Daugiamečių finansinės programos išlaidų kategorijas ir biudžeto eilutes nurodyti eilės tvarka.

Daugiamečių finansinės programos išlaidų kategorija	Biudžeto eilutė	Išlaidų rūšis	Įnašas			
	Numeris [Išlaidų kategorija...]	DA / NDA	DA / NDA ELPA šalių	šalių kandidačių	trečiųjų šalių	pagal Finansinio reglamento 18 straipsnio 1 dalies aa punktą

¹ DA – diferencijuotieji asignavimai, NDA – nediferencijuotieji asignavimai.

² ELPA – Europos laisvosios prekybos asociacija.

³ Šalių kandidačių ir, kai taikoma, Vakarų Balkanų potencialių šalių kandidačių.

	[XX.YY.YY.YY.]		TAIP / NE	TAIP / NE	TAIP / NE	TAIP / NE
--	----------------	--	-----------	-----------	-----------	-----------

3.2. Numatomas poveikis išlaidoms

3.2.1. Numatomo poveikio išlaidoms suvestinė

Mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	Numeris	[Išlaidų kategorija.....]
---	---------	---------------------------

<.....> GD			Met ai N ⁴	Meta i N+1	Met ai N+2	Met ai N+3	... atsižvelgiant į poveikio trukmę įterpti reikiamą metų skaičių (žr. 1.6 punktą)			IŠ VISO
• Veiklos asignavimai										
Biudžeto eilutės numeris	Įsipareigojimai	(1)								
	Mokėjimai	(2)								
Biudžeto eilutės numeris	Įsipareigojimai	(1a)								
	Mokėjimai	(2a)								
Administracinio pobūdžio asignavimai, finansuojami konkrečių programų rinkinio lėšomis ⁵										
Biudžeto eilutės numeris		(3)								
IŠ VISO asignavimų <....> GD	Įsipareigojimai	=1+1a+3	nėra duomenų	nėra duomenų	nėra duomenų	nėra duomenų	nėra duomenų	nėra duomenų	nėra duomenų	nėra duomenų
	Mokėjimai	=2+2a+3	nėra duomenų	nėra duomenų	nėra duomenų	nėra duomenų	nėra duomenų	nėra duomenų	nėra duomenų	nėra duomenų

• IŠ VISO veiklos asignavimų	Įsipareigojimai	(4)	nėra duomenų	nėra duomenų	nėra duomenų	nėra duomenų	nėra duomenų	nėra duomenų	nėra duomenų	nėra duomenų
	Mokėjimai	(5)	nėra duomenų	nėra duomenų	nėra duomenų	nėra duomenų	nėra duomenų	nėra duomenų	nėra duomenų	nėra duomenų
• IŠ VISO administracinio pobūdžio asignavimų, finansuojamų konkrečių		(6)								

⁴ N metai yra pasiūlymo (iniciatyvos) įgyvendinimo pradžios metai.

⁵ Techninė ir (arba) administracinė pagalba bei išlaidos ES programų ir (arba) veiksmų įgyvendinimui remti (buvusios BA eilutės), netiesioginiai moksliniai tyrimai, tiesioginiai moksliniai tyrimai.

programų rinkinio lėšomis										
IŠ VISO asignavimų pagal daugiametės finansinės programos <...> IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	Įsipareigojimai	=4+ 6	nėra duomenų	nėra duomenų	nėra duomenų	nėra duomenų	nėra duomenų	nėra duomenų	nėra duomenų	nėra duomenų
	Mokėjimai	=5+ 6	nėra duomenų	nėra duomenų	nėra duomenų	nėra duomenų	nėra duomenų	nėra duomenų	nėra duomenų	nėra duomenų

Jei pasiūlymas (iniciatyva) daro poveikį kelioms išlaidų kategorijoms:

• IŠ VISO veiklos asignavimų	Įsipareigojimai	(4)								
	Mokėjimai	(5)								
• IŠ VISO administracinio pobūdžio asignavimų, finansuojamų konkrečių programų rinkinio lėšomis		(6)								
IŠ VISO asignavimų pagal daugiametės finansinės programos 1-4 IŠLAIDŲ KATEGORIJAS (Orientacinė suma)	Įsipareigojimai	=4+ 6	nėra duomenų	nėra duomenų	nėra duomenų	nėra duomenų	nėra duomenų	nėra duomenų	nėra duomenų	nėra duomenų
	Mokėjimai	=5+ 6	nėra duomenų	nėra duomenų	nėra duomenų	nėra duomenų	nėra duomenų	nėra duomenų	nėra duomenų	nėra duomenų

Daugiametės finansinės programos išlaidų kategorija	5	Administracinės išlaidos
--	----------	--------------------------

Mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

	Metai 2013	Metai 2014	Metai 2015	Metai 2016	Nuo 2017 m.
TAXUD GD					
• Žmogiškieji ištekliai	0.254	0.762	0.762	0.762	0.762
• Kitos administracinės išlaidos	0.040	0.036	0.036	0.036	0.036
IŠ VISO TAXUD GD	0.294	0.798	0.798	0.798	0.798

IŠ VISO asignavimų pagal daugiametės finansinės programos 5 IŠLAIDŲ KATEGORIJĄ	(Iš viso įsipareigojimų = Iš viso mokėjimų)	0.294	0.798	0.798	0.798	0.798
---	---	-------	-------	-------	-------	-------

Mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

	Metai 2013	Metai 2014	Metai 2015	Metai 2016	Nuo 2017 m.
IŠ VISO asignavimų pagal daugiametės finansinės programos 1-5 IŠLAIDŲ KATEGORIJAS					
Įsipareigojimai	0.294	0.798	0.798	0.798	0.798
Mokėjimai	0.294	0.798	0.798	0.798	0.798

3.2.2. *Numatomas poveikis veiklos asignavimams*

– X Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti veiklos asignavimai nenaudojami

3.2.3. Numatomas poveikis administracinio pobūdžio asignavimams

3.2.3.1. Suvestinė

– **X** Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti veiklos asignavimai naudojami taip:

Mln. EUR (tūkstantųjų tikslumu)

	Metai 2013	Metai 2014	Metai 2015	Metai 2016	Nuo 2017 m.
--	---------------	---------------	---------------	---------------	----------------

Daugiametės finansinės programos 5 IŠLAIDŲ KATEGORIJA					
Žmogiškieji ištekliai	0.254	0.762	0.762	0.762	0.762
Kitos administracinės išlaidos	0.040	0.036	0.036	0.036	0.036
Daugiametės finansinės programos 5 IŠLAIDŲ KATEGORIJOS tarpinė suma	0.294	0.798	0.798	0.798	0.798

Neįtraukta į daugiametės finansinės programos 5 IŠLAIDŲ KATEGORIJA⁶					
Žmogiškieji ištekliai					
Kitos administracinio pobūdžio išlaidos					
Tarpinė suma, neįtraukta į daugiametės finansinės programos 5 IŠLAIDŲ KATEGORIJA	nėra duomenų	nėra duomenų	nėra duomenų	nėra duomenų	nėra duomenų

IŠ VISO	0.294	0.798	0.798	0.798	0.798
----------------	-------	-------	-------	-------	-------

3.2.3.2. Numatomi žmogiškųjų išteklių poreikiai

– **X** Pasiūlymui (iniciatyvai) įgyvendinti žmogiškieji ištekliai naudojami taip:

⁶ Techninė ir (arba) administracinė pagalba bei išlaidos ES programų ir (arba) veiksmų įgyvendinimui remti (buvusios BA eilutės), netiesioginiai moksliniai tyrimai, tiesioginiai moksliniai tyrimai.

Sąmatą nurodyti sveikais skaičiais (arba ne smulkiau nei dešimtųjų tikslumu)

	Metai 2013	Metai 2014	Metai 2015	Metai 2016	Nuo 2017 m.
• Etatų plano pareigybės (pareigūnai ir laikinieji darbuotojai)					
14 01 01 01 (Komisijos būstinė ir atstovybės)	0.254	0.762	0.762	0.762	0.762
14 01 01 02 (Delegacijos)	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.
14 01 05 01 (Netiesioginiai moksliniai tyrimai)	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.
10 01 05 01 (Tiesioginiai moksliniai tyrimai)	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.
• Išorės personalas (visos darbo dienos ekvivalento vienetais)⁷					
14 01 02 01 (CA, INT, SNE finansuojami iš bendrojo biudžeto)	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.
14 01 02 02 (CA, INT, JED, LA ir SNE delegacijose)	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.
XX 01 04 yy ⁸	- būstinėje ⁹	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.
	- delegacijose	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.
XX 01 05 02 (CA, INT, SNE – netiesioginiai moksliniai tyrimai)	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.
10 01 05 02 (AC, END, INT - tiesioginiai moksliniai tyrimai)	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.	p. m.
Kitos biudžeto eilutės (nurodyti)					
IŠ VISO	0.254	0.762	0.762	0.762	0.762

14 yra atitinkama politikos sritis arba biudžeto antraštinė dalis.

Žmogiškųjų išteklių poreikiai bus tenkinami panaudojant GD darbuotojus, jau paskirtus priemonei valdyti ir (arba) persikirstytus generaliniame direktorate, ir prireikus finansuojami iš papildomų lėšų, kurios atsakingam GD gali būti skiriamos pagal metinę asignavimų skyrimo procedūrą ir atsižvelgiant į biudžeto apribojimus.

Vykdytinų užduočių aprašymas:

Pareigūnai ir laikinieji darbuotojai	Esamas TAXUD GD darbuotojų paskirstymas nevisiškai atitinka visos bendros FSM sistemos poreikius, todėl reikės atlikti vidinį persikirstymą. Pagrindinės paskirtų pareigūnų užduotys bus: parengti techninę medžiagą apie praktinį mokesčio veikimą, kad būtų lengviau vykdyti derybas, stebėti tolesnį įgyvendinimą, rengti teisinius aiškinimus ir darbinius dokumentus, padėti rengti deleguotuosius aktus, be kita ko, dėl kovos su mokesčio vengimo ir piktnaudžiavimo juo nuostatų, prireikus parengti pažeidimo nagrinėjimo procedūrą ir kt.
--------------------------------------	---

3.2.4. Suderinamumas su dabartine daugiamete finansine programa

– X Pasiūlymas (iniciatyva) atitinka dabartinę daugiametę finansinę programą

⁷ CA – sutartininkas („Contract Agent“); INT – per agentūrą įdarbintas darbuotojas („Intérimaire“); JED – jaunesnysis delegacijos ekspertas („Jeune Expert en Délégation“); LA – vietinis darbuotojas („Local Agent“); SNE – deleguotasis nacionalinis ekspertas („Seconded National Expert“).

⁸ Neviršijant viršutinės ribos, nustatytos išorės personalui, finansuojamam iš veiklos asignavimų (buvusių BA eilučių).

⁹ Būtina struktūriniais fondams, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai (EŽŪFKP) ir Europos žuvininkystės fondui (EŽF).

3.2.5. *Trečiųjų šalių įnašai*

- Pasiūlyme (iniciatyvoje) nenumatyta bendro su trečiosiomis šalimis finansavimo

3.3. Numatomas poveikis įplaukoms

- **X** Pasiūlymas (iniciatyva) neturi finansinio poveikio įplaukoms. Tačiau, jeigu dalis iš FSM gaunamų pajamų būtų naudojama kaip nuosavų išteklių šaltinis, ir taip būtų sumažinta likusi BNP grindžiamų nuosavų išteklių suma, kurią moka dalyvaujančios valstybės narės, tai turėtų poveikio įplaukų šaltinių sudėčiai.